

FOTO Gumaris Nāgels

Siguldas pilsdrupas.

Rīgā demontēs pieminekļus

Aizies de Tolli, Upīša un Sudrabu Edžus pieminekļi

RĪGA sēdē trešdien, 16. oktobrī, tika nolemts demontēt

Mihaela Andreasa Barklaja de Tolli un vairākus citus pieminekļus pilsētas centrā.

Krievijas karavadoņa un kara ministra Mihaela Andreasa Barklaja de Tolli pieminekļa vēsturisko postamentu pārvietos uz Varoņu ielu 13, bet statuju atdos dāvinātājam – uzņēmējam Jevgenijam Gombergam, kā paredz 2008. gadā noslēgtais līgums.

Demontāža un pārvietošana jāveic Rīgas pieminekļu aģentūrai trīs mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas brīža. Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde neiebilst postamenta pārvietošanai, bet norāda, ka jānodrošina pieminekļa pamatnes saglabāšana.

„Beidzot ilgās diskusijas par Mihaela Andreasa Barklaja de Tolli pieminekli būs rimušās, jo tas pazudīs no Esplanādes, par ko es vēlos izteikt lielu paldies tiem Rīgas domes deputātiem, kuri iztaisnoja muguru vēlētāju priekšā un nobalsoja. Visi šie objekti,

kas tiks demontēti un pārvietoti, ir guvuši tam atzinumus no vēsturniekiem un zinātniekiem. Rīgai ir jāķļūst par paraugu visai valstij, jo šis ir nacionālās pašapziņas jautājums,” pauž Rīgas vicemērs Edvards Ratnieks.

Demontēs un pārvietos rakstnieka Andreja Upīša pieminekli, kas atrodas pie Kongresu nama uz Rīgas pašvaldībai piederošas zemes, un arhitekts Ivars Drulle to paredzējis transformēt. Tāpēc vispirms Upīša pieminekli pār-

Turpinājums 10. lpp.

Vecrīga – elektroauto bezmaksas stāvlaukums

Stāvvietās katrs trešais vai pat katrs otrais auto ir ar elektrodzinēju

Braukšana pa sabiedriskā transporta joslām un bezmaksas stāvvietas Rīgas centrā ir viens no plusiem, kas vismaz daļai jaunu auto pircēju liek izšķirties par labu elektroauto. Pēdējos gados visvairāk elektroauto pirkti Rīgā un Pierīgā, un tas ik dienas ir jūtams pilsētas centrā, īpaši vecpilsētā, kur tagad tikai retais maksā par stāvvietu, vēsta LTV raidījums *de facto*.

Latvijā elektroauto veido vienu procentu no kopējā autoparka, taču ne Vecrīgā un Rīgas centrā. Tur atsevišķās stāvvietās var novērot, ka katrs trešais vai pat katrs otrais auto ir ar elektrodzinēju. Tas tādēļ, ka Rīgā pat

dārgākajās maksas stāvvietās, atļauts elektroauto turēt bez maksas.

Vecrīgā par auto novietošanu jāmaksā, sākot no sešiem rītā līdz pusnaktij. Pirmā stunda – 5 eiro, katra nākamā – 8 eiro. Ja kāds savu auto ar benzīna vai dīzeļa dzinēju gribētu Vecrīgā atstāt visu diennakti, tad būtu jāšķiras no 141 eiro. Bet ne elektroauto īpašniekiem – viņi var stāvēt bez maksas, cik uziet.

Jādomā, ka autovadītāji, kas var atļauties elektroauto, spētu arī samaksāt par stāvvietu pilsētas centrā, taču šī ir Rīgas pašvaldības apzināti ieviesta atlaide, lai stimulētu elektroauto izmantošanu. Kad to ieviesa 2016. gadā, elektroauto bija retums, bet pēdējās desmitgades laikā auto-

mobiļi ar elektrisko dzinēju (kopā ar hibrīda modeļiem) Latvijā pieckāršojušies, pārsniedzot astoņus tūkstošus. Un tagad vecpilsēta kļuvusi par milzu stāvlaukumu.

„Šobrīd mums statistika uzrāda to, ka Vecrīgā tiešām ir diezgan liels elektroauto pieplūdums. Principā, ja mēs skatāmies, tikai 5% ir tie, kas maksā pilnu cenu par stāvēšanu Vecrīgā aus-

Turpinājums 6. lpp.

9 771837 699002

„Cik jauki! Cik skaisti!“

Mācītājs Aldis par neatkarību un atkarībām

Iepriekšējā rakstā („Līgo! Līgo!“)*, skaidroju kā es tiku pie domas braukt atkal uz Latviju un piedalīties Jāņu Svētceļojumā. Šoreiz gribu paskaidrot kā mēs katrs varam tikt un palikt līdzīgā svētceļojumā.

Daudzi cilvēki mēdz būt „viensētnieki“. *Latvian-English* vārdnīcā tas tiek definēts kā „individual farmer“ – zemnieks, kurš saimnieko viens pats vai galvenokārt apkopj tikai savu individuālo saimniecību. Es uzaugu latviešu sabiedrībā, kurā vārds „neatkarība“ bija augsti augsta vērtība! Tas skanēja demonstrācijās, kurās piedalījās par Latvijas „neatkarību“. To bieži dzirdēju no vecākiem cilvēkiem, kuri gribēja būt „neatkarīgi“ no citiem. Bieži tas izskanēja vārdos: „Negribu nevienu apgrūtināt“. Tas tika apstiprināts Amerikas kultūrā visapkārt, kur slavenības bieži bija cilvēki, kuri bija „neatkarīgi“ no citiem. Es uzaugu domājot, ka „neatkarība“ bija cilvēku un tautas gala mērķis.

Tomēr bija arī pieņemamas atkarības. Viena no populārākām bija alkohols. Gandrīz nekas nenotika bez dzeršanas. Citas atkarības varbūt nebija tik manāmas: ēšana, naudas pelnīšana, iepirkšanās, pornogrāfija, mobilie telefoni, vingrošana. Ne visas šīs lietas ir sliktas pašas par sevi, bet tās var mūs kontrolēt un apsegt dziļākas dvēseļu vajadzības. Pāvils teica: „Viss man ir atļauts, bet ne viss ceļ.“ (1Kor.10:23). Lai vislabāk pieturētos pie tā, kas mūs ceļ, mums ir jāatrod un jāpieturas pie labākām atkarībām.

Labākā atkarība

Savā 1983. gada Templeton balvas uzrunā, Aleksandrs Solžeņicins sniedza šādu kopsavilkuma skaidrojumu kāpēc notika visas padomju komunisma šausmas. „Cilvēki ir aizmirsuši Dievu; tāpēc tas viss ir noticis.“ Padomājot atpakaļ, varu saprast kamdēļ man bija tik grūti likt „zirgu ratu priekšā“ – ļaut Dievam vadīt un noteikt manas dzīves

virzienu. Ja neatkarība ir cilvēka augstākā vērtība, tad tas arī ieskaita Dievu. Neatkarība kļūst par elku, kuras dēļ mēs visvairāk strādājam. Man pagāja ilgāks laiks saprast, ka kārtīga neatkarība ir īstenība elle.

Pilnīga neatkarība nozīmē, ka galu galā dzīvoju galvenokārt priekš sevis, nepaļaudamies un neuzticoties nevienam, ieskaitot Dievam. Jēzus teica: „Patiesi, patiesi Es jums saku: ja kviešu grauds nekrīt zemē un nemirst, viņš paliek viens, bet, ja viņš mirst, viņš nes daudz augļu“ (Jāņa ev.12:24). „Viens“ ir vientuļākais skaitlis, un ne pa velti kamdēļ daudzi cieš no vientuļības. „Mirt“ nozīmē beigt savu neatkarību, ticēt un paļauties Dievam. Lielākais šķērslis, lai tiktu pie tā ir mūsu noliegšana (angliski: *denial*), ka esam atkarīgi citām lietām.

Palīdz atcerēties, ka Jēzus Kristus, atšķirīgi no citiem mācītājiem, neko nedarīja, ko Viņš pats arī nedarīja. Apbrīnojamā kārtā Jēzus par Sevi teica, „Patiesi, patiesi Es jums saku: Dēls no Sevis neko nevar darīt, ja Viņš neredz Tēvu to darām. Jo, ko Tas dara, to arī Dēls dara tāpat.“ (Jāņa ev.5:19). Apbrīnojami! Dieva Dēls saka, ka Viņš viens pats „neko nevar darīt“. Jēzus bija pretstats neatkarībai, un mācīja mums dzīvot tāpat.

„ĒS ESMU vīnakoks, jūs tie zari. Kas Manī paliek un Es viņā, tas nes daudz augļu, jo bez Manis jūs nenieka nespējāt darīt.“ (Jāņa ev.15:5). Zars, kas ir „neatkarīgs“ no vīnakoka nevar nest tos augļus, ko Dievs vēlas. Patiesība vīnakoka zariem ir patiesība arī mums. Pirmā vietā jāuzdod sava neatkarība, lai kļūtu atkarīgi Dievam.

Otra labākā atkarība

Radīšanas sākumā Dievs teica: „Nav labi cilvēkam būt vienam“. Gal-

FOTO Kristis Kalniņš

Ierodoties Rīgas lidostā 31. maijā. No kreisās: māc. Kristis Kalniņš, māc. Aldis Elberts.

venais kristīgais simbols ir krusts. Tam ir divas daļas: Vertikālā, attiecība starp mums un Dievu, un horizontālā, attiecība starp mums un cilvēkiem. Baznīca ir cilvēki, kuri tic Jēzum Kristum. Man pagāja ilgs laiks saprast, cik šī horizontālā attiecība ir svarīga.

Pēdējos gadus augstskolā sāku no-

Turpinājums 7. lpp.

Published by Sterling Star Pty Ltd
ABN 54053671855

Redakcija / Editorial Office:

Sterling Star
PO Box 6219
SOUTH YARRA, VIC 3141
AUSTRALIA

redakcija@laikraksts.com
latvietis@netpace.net.au

www.laikraksts.com

Chief Editor: Dr. Gunars Nagels

Abonēšanas cena drukātam laikrakstam: \$60 par 10 numuriem, \$115 par 20 numuriem vai \$285 par 52 numuriem ar piegādi Austrālijā.

Čekus rakstīt uz vārda:
„Sterling Star Pty Ltd“.

Sludinājumu cena: \$7 par 1 cm telpu vienā slejā vienā numurā.

Content and design:
© Sterling Star 2024.
All rights reserved.

Timeklī/Online ISSN 1837-6991
Abonētājiem/Print ISSN 1837-6983

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ne katrā gadījumā atbilst redakcijas viedoklim, un redakcija par tām neuzņemas atbildību. Redakcija patur tiesības manuskriptus un fotogrāfijas rediģēt. Laikraksts honorārus nemaksā.

Uzņēmums BALTINAMI piedāvā:

– PIRKT Jūsu daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
– PIRKT Jūsu zemi un mežu platības vai to daļas Latvijā;
Sakārtosim īpašuma tiesības, izskatīsim visus piedāvājumus.

Andris Padeģs, Anita Batarags: 201-788-5315 (NJ)
anitabatarags@gmail.com

Raimonds Mauliņš +371-29614-612 (LV)
raimondsmaulins@gmail.com

Redakcijā

Sveicināti, lasītāji! Moldovā svētdien notika svarīgas vēlēšanas – balsoja par valsts prezidentu un arī par piedāvājumu ierakstīt valsts satversmē mērķi iestāties Eiropas Savienībā. Rezultāts nebija nemaz tik iepriecinošs, kā pirms vēlēšanām paredzēja, un par to vaino iekļaušanās no Krievijas puses.

Moldova ir valsts ar sarežģītu vēsturi. Tā atrodas starp Rumāniju un Ukrainu, bez izejas uz Melno jūru. Platībā tā ir, apmēram, pusi Latvijas lielumā, ar 26% vairāk iedzīvotājiem nekā Latvijā. Gar lielāko daļu no Moldovas austrumu robežas ar Ukrainu, pārsvarā Dņestrā kreisajā krastā, atrodas Krievijas okupēta un starptautiski neatzīta 30 km platā un 200 km garā „Piedņestras Moldāvu Republika“.

Moldovas teritoriju ir valdījuši gan osmaņi, gan krievi, gan rumāņi. 1939. gada 23. augusta noziedzīgā Molotova-Ribentropa pakta slepenie protokoli ne tikai sadalīja ietekmes sfēras Baltijā, bet arī nodalīja Moldovu, jeb Besarābiju, no Rumānijas un piešķīra to Padomju Savienībai. Latvija saņēma Padomju ultimātu par pilnīgu okupāciju 1940. gada 16. jūnijā, un Rumānija saņēma ultimātu par Besarābijas atdalīšanu 12 dienas vēlāk – 28. jūnijā. Lielās deportācijas no Moldovas notika 1941. gada 12. un 13. jūnijā – 18 392 cilvēki, kā arī 1949. gada 5. un 6. jūlijā – 35 796 cilvēki.

Paredzēto 60% vietā, tikai 50,39% moldāvu balsoja par Moldovas satversmes maiņu par labu Eiropas Savienībai. Gaugazijas Autonomā teritorijā Moldovas dienvidos pat 94,84% balsoja PRET Eiropas Savienību. Patreizējā pro-Eiropas prezidente Maija Sandu saņēma 42,45% balsu, un otrajā kārtā būs jāsaņem ar prokrievisko kandidātu Aleksandru Stojanoglu.

Nav viegli būt valstij „uz robežas“, bet vismaz Latvija ir sekmīgāk tikusi galā ar „robežas“ izaicinājumiem.

GN

PAZIŅOJUMS

Laikraksts **LATVIETIS** www.latvietis.com

Austrālijas pirmās lincies elektroniskā nācijas laikraksts latviešu valodā — An Australian newspaper for Latvians worldwide

Laikraksts „Latvietis“ Nr. 814 līdz 819
iznāks tikai elektroniskā versijā.

Vēl tiek risinātas drukāšanas
jautājums, un ir paredzēts, ka
drukātais laikraksts atsāks iznākt
ar 820. numuru.

7. Baltijas filmu festivāls

Filmas skatāmas Nujorkā vai tiešsaistē citur ASV

Filmas varēs baudīt Skandināvu centra 1. kl kino zālē no 6. novembra līdz 10. novembrim. Filmas ārpus Nujorkas skatītāji ASV varēs baudīt tiešsaistes platformā no 8. novembra līdz 17. novembrim.

Programmā atklāja 1. oktobrī un biļetes tagad var iegādāties mājas lapā www.balticfilmfestival.com

No Latvijas festivāla programmā ir iekļauts divas spēlfilmas, viena animācijas filma, un 2 īsfilmas.

Režisora Dāvja Sīmaņa jaunākā spēlfilma „*Marijas klusums*“ (2024) (*Maria's silence*) ir dramatisks vēsturiskais trilleris, kas balstīts slavenās teātra un kino aktrises Marijas Leiko dzīvesstāstā – 20. gadsimta 30. gados viņa bēg no nacistiskās Vācijas un nonāk padomju režīma augstākajā sabiedrībā, atgūst agrāko slavu un realizē skatuves ambīcijas, atrod mīlestību un zaudē dzīvību Staļina represijās, kas iznīcināja Maskavas latviešu teātri *Skatuve*. Filma vērienīgu publicitāti Eiropas medijos piedzīvoja februārī, līdz ar pasaules pirmizrādi un Ekumēniskās žūrijas balvu Berlīnes starptautiskajā kinofestivālā.

Ginta Zilbaloža pilnmetrāžas animācijas filmā „*Straume*“ (2024) (*Flow*), lai izglābtos no milzu plūdiem, individuālists Kaķis stājas pretī savām lielākajām bailēm un iemācās draudzēties un sadarboties ar dažādu raksturu zvēriem, nonākot vienā laivā ar nesavtīgo Kapibaru, mantu vākšanas apspēto Lemuru, draudzīgi rotaļīgo Retrīveru un līdera dotībām apveltīto Putnu.

„*Straume*“ pasauli pārsteidza maijā, kad tika demonstrēta šī gada Kannu kinofestivāla konkursā *Un Certain Regard* (*Noteiktu skatienu*) un daudzu Eiropas profesionāļu vērtējumos tika iekļauta dažādās Kannu vērtīgāko filmu izlasēs. Tūlīt pēc tam filma saņēma četras balvas Eiropas nozīmīgākajā ani-

mācijas festivālā *Ansī* (Francijā), starp tām arī skatītāju balvu. „*Straume*“ ir Latvijas pieteikums šī gada ASV Kinoakadēmijas balvas *Oskars* nominācijai kategorijā „*Labākās starptautiskās filmas balva / Academy Award for Best International Feature Film*“.

No smieklīgu līdz asarām, no Purvciema mikrorajona līdz elpu aizraujošām Romas terasēm – kontrastiem bagāta ir režisores Elzas Gaujas otrā spēlfilma „*Pastkarte no Romas*“ (*A Postcard from Rome*). Divu pastnieku mīlas stāsts ar Jāni Jarānu un Indru Burkovsku galvenajās lomās. Filma ir sirsniņš divu senioru, Ernesta un Alviņas, stāsts – viņu ikdienā negaidīti ienāk Alcheimera slimība, taču stiprāks par to izrādās abu sen lolotais sapnis doties romantiskā ceļojumā uz Itāliju.

Programmā ir arī 9 īsfilmu izrāde, kura skaitā ir trīs filmas no jauniem Latvijas režisoriem.

Festivālu atklās trešdien, 6. novembrī ar igauņu spēlfilmu „*Love and Life*“. Izrādei sekos VIP pieņemšana.

Festivālu dibinātājs un vadošais direktors **Daris Dēliņš** atzīmē „*Mums ir varena programma atkal šogad un kaut kas visām paaudzēm*“. „*Straume*“ manuprāt var sacentties ar labākām Holivudas animācijas filmām, kamēr „*Marijas klusums*“ melnbaltā fonā aizveda Tev atpakaļ uz Staļina laiku un tās izaicinājumiem un teroram. Jaunajai paudzei noteikt patiks ne tikai „*Straume*“ bet arī citas filmas, to skaitā „*8 Views of Lake Biwa*“ (Igaunijas pieteikums 2024 „*Oskars*“ konkursam), „*Toxic*“ lietuviešu filma par divām meitenēm, kas iestājās modelēšanas skolā, un dokumentālā filma „*Kelly – Someone Else's Dream*“ par apbalvoto frīstaila slēpotāju Keliju Sildaru (*Kelly Sildaru*). Gaidīsim jūs visus kuplā skaitā auditorijā vai savās mājās pie ekrāna“.

Vairāk informācija par festivālu var atrast www.balticfilmfestival.com

Daris Dēliņš

MLB Daugavas skola

Gatavojas dalībai sarīkojumiem un eksāmeniem

Melburnas Latviešu biedrības (MLB) Daugavas skolas pēdējās ceturkšņa darbība ir īpaši aizņemta. Jau pirmā nedēļā pēc brīvdienām skolēni gatavojas uz skolas sarīkojumu, kas notiks **26. oktobrī**. Visi ir laipni lūgti apmeklēt skolas sarīkojumu! Visi skolēni cītīgi mēģina savus uzvedumus. Skolas namā var dzirdēt, ka bērni skaita dzejoļus. Esmu redzējusi, ka skolēni mēģina lugas dārzā un lielā zālē uz skatuves. Skolas koris cītīgi mācās jaunas dziesmas. Šogad pirmo reizi uzstāsies skolas mūzikas grupa.

Skolas saime pašlaik arī kaut cik nepacietīgi gaida jaunas baltas tāfeles, ko varējām iegādāties ar PBLA finansējumu. Visiem būs daudz vieglāk mācīties ar jaunām spilgtām tāfelēm, bet nezinu kur atradīsim laiku mācīties ar visiem pasākumiem, kas notiek skolā.

Neilgi pēc skolas sarīkojuma skola piedalīsies MLOA 18. novembra aktā.

FOTO Linda Rozīte

Melburnas Latviešu biedrības Daugavas skola.

8. klases skolēni deklamēs dzejoļi un skolas koris uzstāsies. Skola nobeigs Valsts svinības, kā ir darīts katru gadu, ar gardu saldējumu. Es atceros, ka pati sēdēju apģērbtā tautas tērpā foajē telpā un baudīju vaniļas saldējumu.

Skolu šogad nobeigs seši skolēni un tie cītīgi mācās nolikt eksāmenus gadu beigās. Vēl pie tam 8. klases skolēni gatavojas izlaiduma aktam un skolas pabeigšanas svinībām ar ģimenēm.

Skolas svinības nebeidzās ar izlaiduma aktu, jo mums vēl ir skolas eglīte, ko svinēsim skolas dārzā. Ja skolas saime ir uzvedusies un dārzs būs skaisti izrotāts, tad varbūt Ziemassvētku vecītis atnāks. Visi ir laipni lūgti palīdzēt skolai svinēt eglīti sestdien, **14. decembrī**.

MLB Daugavas skolas līdzvadītāja
Linda Rozīte
Laikrakstam „Latvietis“

FOTO Linda Rozīte

Melburnas Latviešu biedrības Daugavas skola.

Latviešu valodas aģentūra

Izglītības un zinātnes ministrija

Melburnas latviešu saime gatavojas uz Valsts svētkiem

Svētku runa, priekšnesumi un populārais tirdziņš

MELBURNAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU APVIENĪBA

Latvijas Republikas proklamēšanas 106. gadadienas svētkos melburnieši uzņems ar godu **Sandru Kalnieti** – Eiropas Parlamenta deputāte, sabiedriska darbiniece, Triju Zvaigžņu ordeņa komandiere, rakstniece. Visvairāk tulkotais latviešu literatūras darbs pēc neatkarības atgūšanas ir Sandras Kalnietes stāsts par viņas ģimenes izsūtīšanu uz Sibīriju, un dzīvi zem Padomju varas: *Ar balles korpēm Sibīrijas sniegos (With Dance Shoes in Siberian Snows)*.

No bērniņas dienām Sibīrijā līdz Eiropas parlamentu, Sandra Kalniete ir piedzīvojusi to, kas lielākajai daļai cilvēku prasītu vairākas dzīves. Šī gada svētku runas nosaukums atspoguļo po-

MLB Daugavas skolas saime 2023. gada Valsts svētkos.

zītvu, patriotisku garu: *Mūsu Latvija – dziļāka, drošāka un daudzveidīgāka.*

Sestdien 16. novembrī jau no pulksten 11.00 populārais latvisko mantu un pārtikas tirdziņš sāks darbī-

bu. Pirms sarīkojuma, svētku apmeklētāji varēs iegādāties siltas pusdienas kafējnīcā Rīģa.

Turpinājums 5. lpp.

FOTO Konrads Samuīls

Melburnas Latviešu biedrībai – 75

Svinības un pārrunas

Melburnas Latviešu biedrība (MLB) sestdien, **21. septembrī** atzīmēja savu 75. darba gadu.

Sarīkojumu iesākām ar MLB tradīciju, kopīgi nodziedot latviešu tautas dziesmu – šoreiz tā bija *Bēdu manu lieļu bēdu*, kas deva sarīkojumam pozitīvu noskaņu.

Ievadā MLB priekšsēde Iveta Laine pastāstīja par MLB dibināšanu, galvenajiem mērķiem un uzdevumiem. Viņa atzīmēja, ka dibināšanas laiks bija laiks, kad jauniebraukušajiem latviešiem Melburnā, Otrā Pasaules kara radīto bēgļu gaitu rezultātā, bija degsme un vēlēšanas saglabāt savu latvisko būtību – savas tautas sen izkoptās tradīcijas un valodu. Latvijas nākotne nebija zināma un uz pasaulē izkaisīto latviešu pleciem gūlās atbildība neļaut komunismam izpostīt latvieša dvēseli, jo dzimtene tika atņemta.

Svešā vidē, svešos apstākļos bija jābūt īpaši apzinīgiem un saprātīgiem, lai veidojot savas organizācijas, neietu pret jau pieņemtas dzīvesvietas, Austrālijas, likumiem un morālajiem uzskatiem. Tāpēc Melburnas Latviešu biedrības statūti tika īpaši uzmanīgi izstrādāti, ar mērķi pulcēt un vienot latviešus kulturālam, sabiedriskam un palīdzības darbam, uzturot dzīvas un izkopjot biedros mūsu latviešu kultūras vērtības un īpatnības, kā arī palīdzēt tuvāk izprast Austrāliju.

Turpinājumā Iveta pastāstīja, ka blakus biedrības nozarēm, veiksmīgi tika izveidoti dažādi pulciņi un kopas. Viens no tiem bija pārrunu vakari un tad vēlāk literārās pēcpusdienas. Šajās pēcpusdienās tika runāts ne tikai par literāriem darbiem. Vēlākajos gados arī biedri un lūgti viesi stāstīja par interesantiem ceļojumiem uz dažādām un vēsturiskām vietām. Līdz ar Latvijas brīvības atgūšanu, daudzi stāstījumi bija tieši par Latviju, kas ilgi interesēja Melburnas latviešus.

Iveta uzsvēra, ka izvēle atzīmēt MLB 75 gadu jubileju tieši šādas Literārās pēcpusdienas formātā, izceļ MLB būtību un tieši saistās ar MLB vēsturi un mērķiem.

Pēcpusdienas turpinājumā pie pārrunu galda tika aicinātas rakstniece Andra Putne (Putnis) un māksliniece Natālija Neiburga, un tika runāts par Andras Putnes grāmatu *Stories my*

No kreisās: Andra Putne, Natālija Neiburga un Iveta Laine.

Grandmothers Didn't Tell Me (Stāsti, kurus mana vecmāmiņa man nestāstīja) un Anitas Mellupes grāmatu, rakstītu par Natālijas Neiburgas atmiņām *Tēvs, Natiņa un latviskie sapņi*.

Saruna par grāmatām notika intervijas veidā, kas deva veiksmīgu plūsmu starp divu dažādu paaudžu skatījumu uz līdzīgiem notikumiem. Andra Putne stāstīja par savu pieredzi, rakstot grāmatu, kas izrādās tika veikts 15 gadu laikā, intervējot un pārintervējot savas vecmāmiņas. Viņa atzina, ka vecmāmiņu stāsti, kuri veido viņas grāmatu, bieži bija emociju pilni un reizēm par līdzīgiem notikumiem abām vecmāmiņām bija pretējas domas un izpratne.

Kad Iveta jautāja par to, kas atstāja uz autori vislielāko iespaidu, viens stāsts īpaši izcēlās. Tas bija par pēdējiem Latviešu Dziesmu svētkiem Daugavpilī, tieši pirms Latvijas okupēšanas. Andras vecmāmiņa bija stāstījusi, ka ar lielu saviļņojumu devās uz svētkiem, bet sajūta gan bija nospiedoša, jo Latvijā jau bija jūtama kara nojauta un līdz ar to uz šiem svētkiem nebija ieradies valsts prezidents Kārlis Ulmanis. Viņš sūtīja sveicienu ierakstā. Neskatoties uz to, gaisā viļņoja patriotiski saviļņojoša sajūta, ko atceras Andras vecmāmiņa, jo svētki tomēr notika.

Sarunas turpinājumā izrādījās, ka Neiburgas kundze pati piedalījās šajos pēdējos Latviešu Dziesmu svētkos, ar vilcienu ierodoties Daugavpilī no Rēzeknes, kur viņa tajā laikā dzīvoja. Šie svētki atstāja uz viņu milzīgu iespaidu

un viņa piekrita Andras vecmāmiņas atmiņām par dziļi patriotisko sajūtu. Viņa pieminēja, ka šie Dziesmu svētki palika viņas atmiņā visu mūžu, jo tie izrādījās tik svarīgi visas Latviešu tautas vēsturē.

Neiburgas kundze savukārt arī stāstīja par savas grāmatas tapšanu. Pārskatot rūpīgi noliktas kastes, viņa atrada sava tēva rakstītās dienasgrāmatas, kurās bija daudz jauku atmiņu par tēva jaunības dzīvi, kā arī kastēs atradās vēstuļu klāsts. Kad Austrālijā viesojās žurnāliste Anita Mellupe, uzzinot šo stāstu viņa ieteica Natālijai salikt visus šos tēva krājumus un arī savas atmiņas kopā. Un tā tapa grāmata *Tēvs, Natiņa un latviskie sapņi*, kas ir vēltījums viņas ģimenes vēsturei.

Tika arī runāts par to, cik abām sarīkojuma dalībniecēm ir svarīga latviešu valoda un kultūra un kā tās ir spēlējušas svarīgu lomu viņu dzīvēs.

Sarīkojuma noslēgumā visiem bija iespēja iegādāties grāmatas. Pēc Natālijas Neiburgas lūguma atlikums no grāmatas *Tēvs, Natiņa un latviskie sapņi* tika ziedots *Latvieši pasaulē muzejam un pētniecības centram*. Pēcpusdienu noslēdzām, svinot MLB 75 gadu pastāvēšanas jubileju, malkojot šampanieti, baudot jubilejas kliņģerus un iedziļinoties sarunās. Liels paldies sarīkojuma apmeklētājiem, visiem mūsu labvēļiem un apsveicējiem. Galvenais paldies Andrai Putnei un Natālijai Neiburgai.

MLB priekšsēde
Daila Pīksone

Melburnas latviešu saime gatavojas uz Valsts svētkiem
Turpinājums no 4. lpp.

Programmu papildinās Daugavas skolas audzēkņi, kuri gatavo savas gadskārtējās svētku tradīcijas. Priekš-

nesumus sniegs Melburnas latviešu kori – jauktais koris DAINA, vīru koris VESERIS, un jauniešu koris AUSMA. Valsts dibināšanas atceres akts sāksies plkst. 13:00 Lielajā zālē. Sandru Kalnieti pavadīs Latvijas vēstnieks Austrālijā – Marģers Krams ar

kundzi Sandru.

Pēc sarīkojuma visi sarīkojuma apmeklētāji laipni aicināti uzkavēties kafējniecas telpās un tikties ar goda viesiem.

Linda Graudiņa,
MLOA valdes priekšsēde

Salds kā medus

Meduskūka un medus degustācija Brisbanē

Saulainā sestdienas pēcpusdienā, **5. oktobrī**, Brisbanes latviešu nams ‘dūca’ kā bites, jo visi saldummīļi ar nepacietību gaidīja Meduskūkas meistarklasi, kuru vadīja **Baiba Grīnberga**. Baiba ir dzimusi Latvijā, un tagad dzīvo Hārvijbejā (Hervey Bay). Uzturot ģimenes tradīcijas, šai gardajai kūkai ir sava vēsture – to cep dzimšanas dienās, kā arī citos īpašos svētkos. Baiba demonstrēja kūkas pagatavošanas un dekorēšanas metodi. Bija sagatavota recepte, un apmeklētāji vēroja visu kūkas tapšanas procesu. Protams, ļoti gaidīts bija kūkas degustēšanas mirklis – katrā kūkas kārtā bija jūtams Baibas sirds siltums!

Lai pēcpusdienu padarītu vēl saldaķu, biteniece **Inta Lauberte** no *Fat Bee Honey*, Vorikā (Warwick) piedā-

vāja iespēju nogaršot vairākas medus šķirnes, kā arī iepazīstināja apmeklētājus ar biškopības procesu, kā arī iesaistīja apmeklētājus interesantās sarunās par un ap medu.

Liels paldies Baibai un Intai; virtuves palīgiem – Ingai, Laimai un Guntai par jauko un saldo pēcpusdienu!

Ance Deksnē
Laikrakstam „Latvietis“

Baibas Grīnbergas meduskūka.

Baiba Grīnberga gatavo kūku.

Vecrīga – elektroauto bezmaksas stāvlaukums

Turpinājums no 1. lpp.

tomašīnai. Tā ka lielākā daļa tur elektroauto, plus, diemžēl, man jāatzīst, arī vēl notiek viltojumi ar invalīdu zīmēm,” saka Olafs Pulks (JV), Rīgas domes satiksmes un transporta lietu komitejas priekšsēdētājs.

Uzņēmumā *Rīgas satiksme*, kas apsaimnieko maksas autostāvvietas, precīzu elektromobiļu uzskaiti neveic. Uz aci gan var redzēt, ka arī ārpus Vecrīgas, pilsētas centra dārgākajās stāvvietās bez maksas novietoto elektroauto ir gana daudz. Taisnība, ka šie auto nepiesārņo gaisu tik daudz kā iekšdedzes automobiļi, bet uz centru tie brauc un vietu aizņem.

Rīgā arī atļauts ar elektroauto braukt pa sabiedriskā transporta joslām, kas ir vēl viens vilinājums pārvietoties pa pilsētu ar mašīnu. Likumakarīgi, ka šos labumus reklamē arī elektromobiļu tirgotāji. Auto tirgotāji mēdz arī pie ieguvumiem pieskaitīt iespēju bez maksas iebraukt Jūrmalā.

Kā stāsta Latvijas Elektroauto biedrības valdes loceklis Kārlis Mendziņš, pircējiem Latvijā ne jau vides faktori ir noteicošie, pērkot elektromobili: „Kad mēs aptaujājām elektroauto īpašniekus, kas bija viņu galvenie vadmotīvi, izvēloties elektrisko mašīnu, tie bija ekonomiskie, tajā skaitā bezmaksas *Rīgas satiksmes* stāvvietas, tajā skaitā autobusu josla, kur tu vari ietaupīt laiku, nodokļi, un tagad arī subsīdijas. Tā ka ekonomiskais faktors ir galvenais vadmotīvs, iegādājoties elektroauto.“

Rīgas domnieki uzskata, ka priekšrocības elektroauto vadītājiem ir

jāsaglabā.

„Tā kopējā virzība būtu nesamazināt esošās atlaides, proti, braukšanu pa joslām, stāvvietas. Tas, uz ko mēs ejam uz priekšu, bet vēl tāda precīza risinājuma nav, bet būs vairākas diskusijas un viss pārējais, uz saucamo bezizmešu zonu veidošanu Rīgas centrā, kur priekšroka tiks dota elektroauto visādām formām,“ stāsta Rīgas pašvaldības mājokļu un vides komitejas priekšsēdētājs Viesturs Zeps (LA).

Par satiksmes jomu atbildīgās domes komitejas vadītājs Pulks pieļauj, ka kaut kas būšot jādara ar ilgstošu stāvēšanu Vecrīgā: „Kas attiecas par Vecrīgu, iespējams mums vajadzēs uzsākt diskusiju par to, ka nevar vienlaicīgi atrasties mašīna teiksim visu dienu vienā vietā, ka atbrauc no rīta, nezina, strādā un aizbrauc, ka pēc pāris stundām viņai vajadzētu pārvietoties, kaut vai vismaz uz kādu citu vietu. Vai arī samazināt iespēju bez maksas Vecrīgā novietot ilgāk par divām stundām.“

Par iespējamām izmaiņām autostāvvietu kārtībā Vecrīgā domē bijušas neoficiālas sarunas, bet nekāda rakstiska projekta pagaidām nav. Aptaujātie domnieki kā vienu no simptomiem, kas iespējams liktu pārskatīt atbalstu elektroauto lietotājiem plašāk pilsētā, būtu, piemēram, sastrēgumu veidošanās sabiedriskā transporta joslās, kas vēl neesot aktuāli.

Elektroauto privilēģijas gan pieejamas tikai maksāspējīgiem. Jauns elektroauto bāzes komplektācijā bez PVN un papildus aprīkojuma maksā virs 20 tūkstošiem eiro.

„Ja mēs skatāmies tīri no cenas salonā, tad elektriskie ir 10-15% tā vidēji dārgāki, bet, ja mēs skatāmies lietoto auto tirgu – un Latvija pārsvarā

ir tomēr lietotu auto tirgus, šī cena ir nostabilizējusies, līdzsvarā. (..) Ir divi elektroauto, kas tā kā kvalificētos zem 25 tūkstošu eiro latiņas, jā, bet tas piedāvājums ir, maigi sakot, nekāds, tāpēc vajag pēc iespējas plašāku piedāvājumu. No nākamā gada būs gan francūžiem, gan vāciešiem, tiešām tādas budžeta klases mašīnas, kas spēs veikt lielas distances un kas būtībā atzīmē visus ķeksīšus, ka ir svarīgie,“ atzīmē Mendziņš no Elektroauto biedrības.

Valsts kopš 2022. gada aprīļa ar īpašu programmu atbalsta iedzīvotājus bezemisiju vai mazemisiju auto iegādē. Programma īpašu lēcienu piedzīvojusi pēdējos mēnešos, augstāko pieprasījumu sasniedzot septembrī, kad valsts līdzfinansējums pietuvojās vienam miljonam eiro mēnesī. Kopā divarpus gadu laikā par 10 miljoniem eiro līdzfinansēta divarpus tūkstošu elektroauto iegāde. Gan jaunu, gan lietotu, kas kļuvuši populārāki pēdējos mēnešos. Visvairāk pircēju – Rīgā un Pierīgā.

Atbildīgā ministrija vēl tikai plāno vērtēt, cik sekmīga elektroauto atbalsta programma bijusi. „Noteikti mēs līdz gada beigām – programma noslēdzas gada beigās – izvērtēsim, kāds ir pieprasījums, cik cilvēkiem ir interese. Pašreiz mēs jau redzam, ka tā interese ir ļoti atbalstāma. Katrs trešais, kas piesakās uz elektroauto vai hibrīdu, ir daudz bērnu ģimene. Kas parāda, ka ir cilvēku interese,“ uzskata klimata un enerģētikas ministrs Kaspars Melnis (ZZS).

Taču jāšaubās, ka ar esošo tempu elektroauto iegādes atbalstam pieejamo finansējumu 15 miljonus eiro izdosies iztērēt līdz gada beigām. Aptuveni trešdaļa pagaidām palikusi pāri.

Latvijas TV raidījums „De facto“

„Cik jauki! Cik skaisti!“
Turpinājums no 2. lpp.

pietnāk lasīt Bībeli, un piedzīvoju, ka Dievs patiešām spēja man dot „*daudz labāk*“ nekā pasaule varēja dot. Bet uz baznīcu es negāju un ar nevienu par šīm lietām nerunāju. Ticība man bija „*personīga*“ lieta. Tikai pēc pirmā ceļojuma uz Eiropu un Latviju (1976. gadā), sāku pārrunāt šīs lietas ar citiem. Es drīz vien sapratu, kamdēļ agrāk negribēju to darīt, un kāpēc tas ir tik svarīgi. Daudzi mani uzskati bija nepareizi un nepilnīgi. Domāju, ka pats biju gudrs, nezinašams cik liels muļķis es īstenībā biju. Sāku iepazīties ar cilvēkiem, kuri par ticību zināja daudz vairāk nekā es, un pirmo reizi arī biju gatavs to sadzirdēt. Tā mans baznīcas draugu loks un mīlestība pret viņiem un otrādi ir paplašinājies un padziļinājies.

To tikai varu teikt, jo caur daudzām grūtībām – arī no baznīcas, esmu mācījies būt piedots, piedot citiem, un augt ticībā. Esmu veidojis tuvākas attiecības ar kristīgiem brāļiem un māsām dažādos veidos un vietās, bieži ārpus rāmjiem, kas man agrāk bija.

Jēzus teica; „Jo, kur divi vai trīs ir sapulcējušies Manā Vārdā, tur Es esmu viņu vidū.“ (Mt.18:20). Kaspars Dimīters dziedāja: „Dievs mūs grib darīt par baznīcām“. Baznīcu var piedzīvot gandrīz katru dienu, kad esam kopā ar cilvēkiem, kas tic Jēzum Kristum. Latvijā sāku piedzīvot šo patiesību 1984. gadā, kad piedzīvoju tur garīgo atmodas kustību un satiku baznīcas cilvēkus, kas to veicināja.

Kad šogad ieradās Latvijā, mācītājs Kristis Kalniņš mani sagaidīja lidostā. Braucot uz viņa mājām, viņš manā klēpī ielika vienu ikonu, ko tieši tanī dienā viņa māsa bija viņam uzdāvinājusi. Tā bija slavenā Andrei Rubļeva, *Trīsvienība*. Tas nebija gadījums. Šī ikona simbolizē visu šajā rakstā

teikto.

Dievs nav viensētņieks. Viņš ir Trīs-vienība. Katra daļa no šīs vienības ir tuvā attiecībā viena ar otru. Ričards Rohrs raksta: „Ja mēs nopietni uztveram Dieva attēlojumu Trīsvienībā, mums jāsaka: ‘iesākumā bija Attiecība’“. Blakus tam Rohrs pasvītro kā šinī ikonā arī redzams aicinājums vai ielūgums būt daļa no šīs attiecības, būt pie galda, mielastā kopā ar Trīsvienību! Tas ir ko es piedzīvoju Latvijā. Tas ir ko turpinu piedzīvot arī Melburnā. Un tas ir ko Dievs vēlas, lai ikkatrs cilvēks piedzīvo. Būt draudzes loceklis nozīmē būt atkarīgs, kopā Kristus ķermenī. Pāvils teica: „Acis nevar sacīt rokai: man tevīs nevajag“. Pie katra dievgalda Latvijā dzirdēju šo atgādinājumu: „jūs esat Kristus miesa un katrs par sevi loceklis“.

* * *

Kad trūkst šīs divas labākās atkarības, mums arī pazūd Dieva atmiņas.

Neaizmirsīsim, ka no šīm atkarībām dzima un veidojās Latvijas valsts. Vairums latvieši dzied, „*Dievs, svētī Latviju!*“ Bet vai apzināties no kurienes, vai kā nāk Dieva svētība? Svētie raksti atbild *svētcēlnieku* dziesmā: „Redzi, cik jauki un cik mīli, kad brāļi kopā dzīvo vienprātīgi!... jo tur Tas Kungs ir apsolījis svētību un dzīvību mūžīgi!“ (Psalm 133:1,3). Ja nopietni gribam, lai Dievs svētī Latviju, Austrāliju, utt., mums nopietni jācenšas **nebūt** neatkarīgiem.

Pirmā vietā jātic Jēzum Kristus krusta nāvei mūsu pestīšanai, jāliek „*Zirgs*“ ratu priekšā, jāatļauj Dievam vadīt mūsu dzīves. Otrā vietā, mums jāmacās augt kristīgā sadraudzībā ar citiem. Jēzus teica, ka šie ir augstākie vai svarīgākie baušļi. „Tev būs To Kungu savu Dievu mīlēt no visas savas sirds un no visas savas dvēseles, un no visa sava prāta, un no visa sava spēka. Otrs ir šis: tev būs mīlēt savu tuvāku kā sevi pašu; cīta lielāka baušļa par šiem nav.“

Lai vēsture neatkārtojas, mācīsimies no mūsu senčiem, kas šīs divas atkarības labi zināja un turpināja savā svētcēlojumā par tām dziedāt:

„*Cik jauki, cik skaisti, kad tuvi un tāli Nu ķēniņa pagalmos pulcēties sāk Un teikšanas upurus māsas un brāļi Ar līksmības asarām atnest Tam sāk! Deg svētīgas liesmas, Skan mīļīgas dziesmas. Uz augšu pie mūžīgā troņa*

FOTO Kristis Kalniņš

Aldis ar ikonu „Trīsvienība“ ceļā uz Krista mājām.

tās laižas, Un dvēseles drūmākās tekas top gaišas.

Cik skaisti, kad visi šeit sadodas rokās, Uz dievišķa pamata namu sev ceļ, Kad svētuma priekšā mums ceļi še lokās – Tie mūžības avotos spēku sev smeļ! Kad sirsnībā maigā Krūt zemē uz vaiga, Teic Dievu, kurš visu, ko solījis, pilda – Jauns ticības karstums tiem dvēseles silda!

Mēs slavējam ceļus, ko, Tētīt, Tu spraudis! Cik jauki viss izdodas, ko Tu tik sāk! Kā vārpas Tu tūrumā audzē sev ļaudis, Kā zeliņus graudus tos apcirkņos vāc. Dod, lai, cik vien varam, Pēc prāta Tev darām, Lai Tavu tik jūgu un nastu še nesam Un mūžīgās godības atspīdums esam!“

Mācītājs Aldis
Laikrakstam „Latvietis“

* LL813 – 2024.g. 21.aug.

FOTO no Alida Elberta personīgā arhīva

Svētās Trīsvienības ikona.

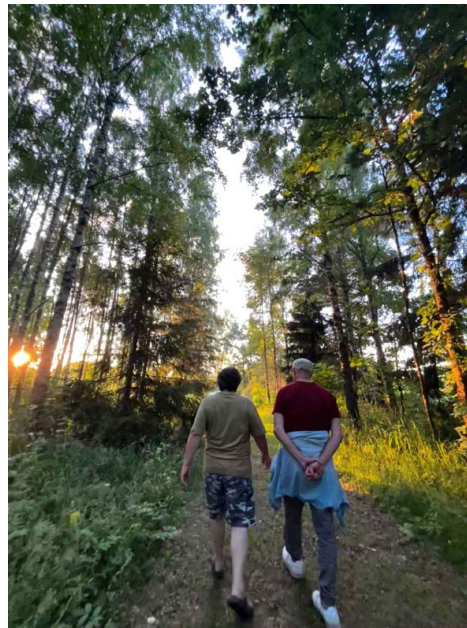

FOTO Kristīne Elberta

Staigājot ar brāli Viesturu Pirro „Polīšos“.

FOTO Māris Brancis

Izstādes kopskats.

FOTO Māris Brancis

Skats no izstādes.

Māra Branča skatījums

Filozofija mālā

Aizrautīgi laikā.

Tās anotācijā lasāma autora atziņa: „Keramiskais materiāls ar savu raksturu un īpašībām ir tas, ar ko varam veidot filozofiskus darbus“. Turpat mākslinieks turpina „Mans kā autora pienākums ir izprovocēt domāšanu, uz jaunas valodas iegūšanu. Jo būtībā tā ir mākslas valoda, ko viņš [skatītājs], šeit atnākot, ieraudzīs“. Tas nozīmē, ka Imants Klīdzējs cenšas lauzt stereotipus, kas ļaudīm asociējas ar vārdu „keramiku“.

Pats Imants Klīdzējs (dzimis 1956) sāka tieši ar to, ar ko tautā saistās vārds „keramika“ – ar podiem, bļodām un vāzēm, ko četrus gadus apguva, mācoties Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolā (beidzis 1975). Pēc tam topošais keramiķis studēja Latvijas Mākslas akadēmijā, kur Lietišķi dekoratīvās mākslas nodaļā viņa pedagogs bija Pēteris Martinsons. Tāpat kā izstādes autors arī viņa mentors vairījās no vispārpieņemtajiem uzskatiem par keramiku,

paplašinot tās mākslas iedarbības lauku, tēlu sistēmu un materiālu izmantošanu. Kā viens, tā otrs pieslēgtas minimālisma estētikai keramikā, skopiem līdzekļiem izsakot maksimāli vispārinošu ideju, domu. Tā var būt pat filozofiski ietilpīga. Vienlaikus Imantam Klīdzējam ļoti būtiska ir faktūra, kas ir papildina galveno vēstījumu.

Tūlīt jāpiebilst, ka Imants Klīdzējs ir lielisks pedagogs, jau kopš studiju beigām viņš pievērsies gan skolnieku audzināšanai, gan kolēģu radošās darbības stimulēšanai, rīkojot simpozijus un radošās darbnīcas savā studijā Salacgrīvā. Jāuzsver, ka 2003. gadā Imants Klīdzējs nodibināja Salacgrīvas Mākslas skolu, uzņemdamies arīrdzan direktora nepateicīgos pienākumus, kas bieži vien vairāk ir birokrātiski, mazāk radoši.

Keramikiķis ir nemiera pilns, arvien meklēdams jaunus materiālus, jaunas idejas un jaunas izteiksmes formas. Tāpat viņš ir lielisks fotogrāfs, atkārtodams šajā jomā tās pašas domas, kas izteiktas mālā.

Plašā baltā zālē, kā var šķist, atstāta vai tukša, vien centrā kārtojas divas rindas darbu. Šo brīvo telpu varam uztvert kā izplatījumu domas dzimšanai, augšanai un nobriešanai. Uz sienām piekārtas fotogrāfijas, kas papildina

mākslinieka vadošo domu. Tajās nav nekā mākslīgi inscenēta. Imants Klīdzējs bijis tikai ļoti redzīgs un dabā saskatījis detaļas, kas saskan ar viņa novērojumiem un secinājumiem par notiekošo pasaulē. Tas parāda, ka šajā saulē un mūsu apziņā notiekošais ir vienots veselums.

Kā nupat minēju, viņa keramikas darbi ir minimālistiski. Tie ir tēlnieciskos materiālos veidoti tornīši, stabiciņi, kubiciņi, kā nu katrs tos nodēvētu, sakārtoti grupās un sarindoti domu, ideju teikumos no pirmsākuma līdz fināla slēdzienam. Katra grupa, kurā dažkārt ietilpst līdz 28 tornīšiem ar vai bez plakanām augšējām virsmām. Tās sākumā ir ar tikko pamanāmām faktūrām, tad palēnām faktūras top izteiktākas līdz beigu galā šie taisnstūra stabīņi tiek it kā plosīti, deformēti, sabojāti, teju vai nīcināti.

Tie man kā jelgavniekam, kurš zina pilsētas likteni 20. gadsimtā, asociējas ar Otro pasaules karu, kad divas lielvaras devās iznīcinošā „uzvaras“ gājienā pāri Eiropai, pāri mūsu zemei, Latvijai, Jelgavai. Tādēļ sagrautie tornīši man atgādina Svētās Trīsvienības baznīcas likteni, kas kara laikā sagrauta, bet tagad tikai tās tornis atjaunots citā statusā un rotā pilsētas kultūras dzīvi.

Tā kā dzīvojam komunistiskās valsts pēcnācēja Putina nožņautās Krievijas iebrukuma laikā Ukrainā, tad fināla akordi šai domu virtenei asociatīvi sakrīt ar agresorvalsts iznīcinātajām Ukrainas pilsētām tās dienvidos, ko redzam ik dienas TV kanālos. Tādā brīdī, kad iedziļinos keramikas tēlos, ko rāda keramiķis no Salacgrīvas, man kā skatītājam rodas vēlšanās izkliegt izplatīto saukli: „Esiet modri! Karš var ienākt arī Tavā sētā! Skatieties tālāk par savu degungalu, visu pasauli satrauc kara rēgs!“.

FOTO Māris Brancis

Foto izstādē.

Māris Brancis
Laikrakstam „Latvietis“

Režisora Dāvja Sīmaņa filmu „Marijas klusums“

Demonstrēs kinofestivālos ASV, Francijā, Vācijā, Zviedrijā un Gruzijā

MISTRU₂MEDIA

Dāvja Sīmaņa spēlfilma *Marijas klusums*, kas pasaules pirmizrādi piedzīvoja 74. Starptautiskajā filmu festivālā Berlīnē, novembrī tiks izrādīta vairākos kinofestivālos ne vien Eiropā, bet arī Amerikas Savienotajās Valstīs. **9. novembrī** filma pulcēs skatītājus Ņujorkas Baltijas filmu festivālā (NYBFF), kur tā piedzīvos Ziemeļamerikas pirmizrādi. Tam sekos arī seansi AFI Eiropas Savienības filmu skatē (*AFI European Union Film Showcase*) Vašingtonā.

Savukārt Eiropā filma tiks izrādīta vēl četros festivālos: Francijas *Arras Film Festival* sadaļā *East Visions*, 66. Ziemeļvalstu filmu dienās Lībekā, Baltijas jūras filmu festivālā Stokholmā un Starptautiskajā Tbilisi filmu festivālā Gruzijā.

Jūlijā Dāvja Sīmaņa filma *Marijas klusums* tika iekļauta Odesas Starptautiskajā filmu festivāla sadaļā *Festival of Festivals* un 41. Jeruzalemes kinofestivāla programmā *Panorama* starp pasaules labākajām filmām.

Filma *Marijas klusums* iekļauta arī 74. Starptautiskajā Berlīnes kinofestivāla Forumā programmā, kuras veidotāji izcēla filmu kā vēsturiski precīzu un vienlaikus politiski aktuālu, kā sava veida brīdinājuma šāvienu par to, kādas sekas var izraisīt autoritāro režīmu terors. Filma guva plašu mediju, festivāla apmeklētāju un starptautisko kritiķu atzinību un saņēma arī prestižo Ekumēniskās žūrijas balvu.

FOTO Lauris Aizupietis

„*Marijas klusums*“.

Scenārijs balstīts reālos vēsturiskos notikumos, atspoguļojot Staļina īstenotās nacionālās operācijas Krievijā, kas vērsās pret dažādu tautību cilvēkiem, nogalinot līdz pat miljonam cilvēku. Galvenās varones prototips – Marija Leiko, kura 30. gadu vidū nonāca Maskavā un sāka strādāt latviešu teātrī *Skatuve*, – bija viena no zināmākajām vācu mēmā kino aktrīsēm, kas filmējusies vairāk nekā 30 filmās un 20. un 30. gados strādājusi slavenajā Maksa Reinharta teātra trupā Vācijā.

Galvenās lomas atveido Olga Šepicka, Artūrs Skrastiņš, Ģirts Kešteris, Inese Kučinska un Vilis Daudziņš, filmas radošā komanda – režisors Dāvis Sīmanis, operatori Andrejs Rudzāts, scenārija autori Dāvis Sīmanis, Magali Negroni un

Tabita Rudzāte, māksliniece Kristīne Jurjāne, grima māksliniece Beate Rjabovska, komponisti Pauļus Kilbauskis (Paulius Kilbauskas) un Justs Štars (Justas Štars), montāžas režisore Ieva Veiverīte, izpilddisainerte Ilze Krūmiņlipe un producenti Gints Grūbe un Inese Boka-Grūbe. Kinolente veidota Latvijas filmu studijā *Mistrus Media* kopprodukcijā ar Lietuvas kompāniju *Broom Films*. Filmas izveidi atbalstīja Nacionālais Kino centrs, Valsts kultūrkapitāla fonds, Lietuvas Kino centrs, programma *Creative Europe Media*, Latvijas Televīzija, Tet un LMT.

Filmas traileris:

<https://ej.uz/MarijasKlusumsTraileris>

Gints Grūbe
Producents

Johana Valtera gleznu izstāde

Galerijā „Jēkabs“ Vecrīgā

No 7. oktobra līdz 16. novembrim galerijā *Jēkabs* apskatāma izstāde, kas veltīta latviešu tēlotājmākslas vecmeistaram **Johanam Valteram**. Izstādes gleznu kopumu veido darbi no privātajām kolekcijām. Johans Valters ir viens no izcilākajiem latviešu gleznotājiem, kurš kopā ar J. Rozentālu un V. Purvīti 19. un 20. gs. mijā izveidoja pamatus Latvijas glezniecības skolai. Tēlnieks Teodors Zaļkalns augustu vērtēja J. Valtera daiļradi, dēvējot viņu par „smalkjūtīgāko koloristu un arī lielāko dzejnieku starp mūsu dzimtenes māksliniekiem“.

J. Valtera glezniecība ir izteikti daudzpusīga, sākot no akadēmiskā realisma, impresionisma, jūgendstila līdz pat vācu klasiskā ekspresionisma tradīcijai, radot augsta līmeņa darbus katrā no šiem stiliem. J. Valters savā daiļradē gleznoja ainavas, portretus, figurālas kompozīcijas, ļaujot pār stāstu dominēt noskaņas sajūtām. Vēlākajā Vācijas posmā mākslinieks pievērsās teātra, viesību, klusās dabas un aktu tematikai. Šajā laikā pastiprinājās

mākslinieka krāsu, formu ekspresija un kontūru lietojums, abstrahējoties no dabas realitātes un naturālisma.

Johans Valters pirmās gleznieciskās iemaņas apguva pie K. Vīsnera un J. Dēringa. J. Valters beidza Pēterburgas Mākslas akadēmiju ar diplomdarbu *Jelgavas tirgus*, kas šobrīd apskatāms Latvijas Mākslas muzejā. Pēc akadēmijas beigšanas mākslinieks bija arī slavenā pulciņa *Rūķis* biedrs, veicinot latviskas mākslas veidošanos. J. Valters kopā ar V. Purvīti un citiem pēc studijām apceļoja Rietumeiropas mākslas centrus, gūstot iespaidu tālākajai mākslinieciskajai darbībai. Līdz 1906. gadam, kad J. Valters devās dzīvot uz Berlīni, viņš dzīvoja un gleznoja Jelgavā. Ar Vāciju tālāk saistījās visa J. Valtera dzīve. Tur viņš iekļuva vietējo mākslinieku un

Johans Valters.

FOTO Galerija „Jēkabs“

mākslas dzīves vidū, piedalījās izstādēs, vadīja studiju un rakstīja teorētiskus apcerējumus par mākslu.

Izsoļu nams galerija Jēkabs
Jēkaba iela 26/28, Rīga
www.paintings.lv

JĒKABS

IZSOĻU NAMS \ GALERIJA

Rīgā demontēs pieminekļus

Turpinājums no 1. lpp.

vietos uz krātuvi Varoņu ielā, pēc tam tiks izstrādāts pieminekļa transformēšanas projekts un sadarbībā ar Rīgas pilsētas arhitektu rasta vietu pieminekļa uzstādīšanai pilsētvidē.

Rakstnieka Sudrabu Edžus, īstajā vārdā Morics Eduards Zilbers, piemineklis no Kronvalda parka tiks pārvietots pagaidu uzglabāšanai Varoņu ielā. Rīgas pieminekļu aģentūrai uzdots izstrādāt priekšlikumu par šī pieminekļa novietnei piemērotu vietu un saskaņot to ar Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldi. Pēc labiekārtošanas pieminekli varētu novietot Raiņa kapos, rakstnieka atdusas vietā.

Domes sēdē atlika jautājuma izskatīšanu par pieminekli, kas velēts 1701. gada kaujā kritušajiem Krievijas karavīriem – Lucavsalas aizstāvjiem, demontāžu. Pie obeliska esot karavīru apbedījumi, tāpēc nepieciešama izpēte.

Savukārt lemšanu par piemiņas plāksnēm, piemiņas zīmēm, informatīvajām plāksnēm un to demontāžu turpmāk plānots deleģēt Rīgas pašvaldības Pilsētas attīstības departamentam, lai par katru no tām nebūtu jāpieņem atsevišķs domes lēmums.

Informāciju sagatavoja: Antra Gabre, Rīgas pašvaldības Komunikācijas pārvaldes Ārējās komunikācijas nodaļas projektu koordinatore

Rīgas pašvaldības Komunikācijas pārvaldes Ārējās komunikācijas nodaļa

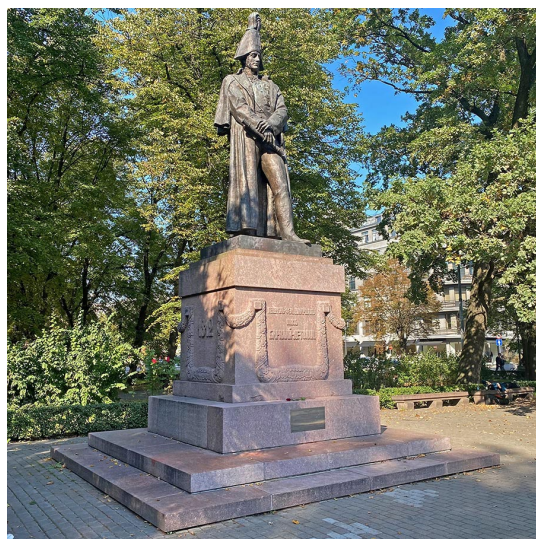

FOTO Gumārs Nāgels

Piemineklis ģenerālfeldmaršalam Barklajam de Tollī.

FOTO Gumārs Nāgels

Piemineklis rakstniekam Andrejam Upītim.

FOTO Gumārs Nāgels

Piemineklis rakstniekam Sudrabu Edžum.

Valoda, valodiņa...

Ar pieminekļiem joki mazi. Ar uzvārdiem joki mazi

ATBILDU UZ JAUTĀJUMU: Kuru uzvārdu rakstīt uz pieminekļa?

Gadu desmitu laikā vienas dzimtas locekļi dažādu birokrātisku vai sociālpsiholoģisku peripetiju dēļ tikuši pie dažādiem uzvārdiem: Biksis un Bikše; Pelsis un Pelše; Laksis un Lakše; Duksis un Dukše, Riksis un Rikše. Vija dzimtas ļaužu piemiņu vēlas iemūžināt kopīgā pieminekļī viņu kapavietā un jautā, vai būtu pareizi uz pieminekļa rakstīt „Bikšu (Pelšu, Lakšu, Dukšu, Rikšu) ģimene“.

Jā, jo abu uzvārdu daudzskaitļa ģenitīva forma sakrīt – Bikšu, Pelšu, Lakšu, Dukšu, Rikšu.

Atgādināšu, ka uzvārdus loka pēc kādas lietvārdu deklinācijas parauga (lietvārdi ir iedalīti deklinācijās atbilstīgi dzimtei un locīšanas paradigmai). Lai būtu vienkāršāk, var izvēlēties labi zināmu sugas vārdu un uzvārdu locīt paralēli tam (nereti arī uzvārds ir identisks sugas vārdam, kā tas ir Lakšiem, Rikšiem):

- vsk. N. breksis, valsis, Laksis, Riksis, Biksis, Pelsis u. c.;
vsk. Ģ. brekša, valša, Lakša, Rikša, Bikša, Pelša;
dsk. N. brekši, valši, Lakši, Rikši, Bikši, Pelši;
dsk. Ģ. brekšu, valšu, Lakšu, Rikšu, Bikšu, Pelšu;
- vsk. N. roze (lēkše, talše – mazzināmi apvidvārdi, kuru vārda beigas tuvākas minētajiem uzvārdiem), Lakše, Rikše, Bikše, Pelše u. c.;
vsk. Ģ. rozēs (lēkšes, talšes), Lakšes, Rikšes, Bikšes, Pelšes;
dsk. N. rozēs (lēkšes, talšes), Lakšes, Rikšes, Bikšes, Pelšes;
dsk. Ģ. rožu (lēkšu, talšu), Lakšu, Rikšu, Bikšu, Pelšu.

Sanita Dāboliņa
Laikrakstam „Latvietis“

#latviešuvaloda #dzimtāvaloda
#raksti #rakstītprieks
#komunikācijakvalitātesinstrumenti
#ceļāuztavugrāmatu #valodairkāupe

„Somugru dienās 2024“

Pasākumi Rīgā un Pālē

Rīgas Latviešu biedrība (RLB) kopā ar sadarbības partneriem un atbalstītājiem aicina piedalīties *Somugru dienās 2024* Rīgā un Pālē š.g. **26. un 27. oktobrī**. Svētki Latvijā aizsākās jau 2014. gadā asociācijas *Fenno – Ugria* (Igaunija) rosināti. Šī gada svētku kopēja tēma – „*pārtapšana*“, domājot par mūsdienu kultūras attīstību, balstoties senajās somugru tautu vērtībās, veidojot jauno. *Somugru dienās* tiek aktualizēta Latvijas otras pamattautas – lībiešu – kultūra kontekstā ar citām somugru tautām, kā arī latviešiem rosina sajūst savu tālo senču saknes – saprast lībisko, igauņisko vai citu somugrisko savas kultūras izpausmēs

Galvenās svētku norises:

26. oktobrī, Rīgā

Biedrības *Randalist* (Mazirbe) organizētā starptautiskā plenēra *Līvzeme 2024* gleznu izstādes iepazīšana Rīgas Latviešu biedrības (RLB) namā, Merķeļa ielā 13.

- **11.00 PRIEKŠLASĪJUMU RĪTS, RLB** (vēsturiskais nosaukums konferencēm RLB), vada Margita Poriete un Aiga Auziņa

Piedalās: RLB valdes pārstāvji, goda viesi, somugru tautu valstu (Igaunija, Somija, Ungārija) vēstnieki, Igaunijas mazākumtautību valdes loceklis Juris Žīgurs, *Līvu (lībiešu) savienība – „Līvōd Īt“* vadītāja Ieva Ernšteite, Rīgas Lībiešu dziesmu ansamblis *Līvlist*, organizācijas *Fenno – Ugria* (Igaunija) pārstāvis, valodnieks Patriks O'Rourke, arheoloģe Alise Gunnarssone, Siguldas novada domes priekšsēdētājs Linards Kumskis, Latvijas Igaunju biedrības valdes locekle Aiva Plauča, biedrības *Metsapoles līvu kultūras centrs* vadītājs Jānis Atis Krūmiņš, folkloras kopas *Delve* vadītāja Aina Tobe, māksliniece Elizabeta Lāce (radošā apvienība *Fenno Ugria Cabal*), kora *Lōja* diriģents Ģirts Gailītis, Siguldas novada Kultūras centra senioru deju kolektīvs *Sidrabadancis*, Rīgas Latviešu biedrības Folkloras komisija.

- **15.00 EKSKURSIJA** no RLB uz Rīgas vēstures un kuģniecības muzeju, Palasta ielā 4, akcentējot somugru tautu devumu Rīgai, vada Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeja gidi un Aiva Plauča.
- **16.00 KONCERTS**, Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā, vada Laura Šmideberga.

Piedalās tradicionālās mūzikas grupas: *Roņu salas dziesmas un stāsti*, vadītāja Kairi Leivo (Igaunija); Anna Makeeva un Sakiko Ishii (mariešu mūzika, Igaunija, Japāna); Marko Ojala (somu mūzika, Somija – Latvija), folkloras kopa *Rēvele* (Igaunija), folkloras draugu kopa *Skandinieki* (Latvija), lībiešu bērnu un jauniešu vasaras skolas *Mierlinkizt* dalībnieki (Latvija).

- **19.00 GODA SOLIS**, RLB, vada Ernests Spīčs kopā *Rīgas dančiem*.

27. oktobrī, Pālē, Limbažu novadā

- **11.00 EKSKURSIJA**, Pāles novadpētniecības muzejā, vada Rasma Noriņa.
- **13.00 KONCERTS** Pāles kultūras namā.

Piedalās: Pāles kultūras nama vadītāja Laura Krogzeme, RLB Folkloras komisijas vadītāja Margita Poriete, goda viesi, organizācijas *Fenno – Ugria* (Igauni-

SOMUGRU DIENAS 2024 RĪGĀ UN PĀLĒ

26. OKTOBRĪ, RĪGĀ

10.30 STARPTAUTISKĀ PLENĒRA "LĪVZEME 2024" IZSTĀDES IEPAZĪŠANA
Rīgas Latviešu biedrības (RLB) namā, Merķeļa ielā 13

11.00 PRIEKŠLASĪJUMU RĪTS (vēsturiskais nosaukums konferencēm RLB)
Rīgas Latviešu biedrībā

15.00 EKSKURSIJAS no RLB uz Rīgas vēstures un kuģniecības muzeju, Palasta ielā 4

16.00 KONCERTS
Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā

19.00 DEJU SARĪKOJUMS - GODA SOLIS
Rīgas Latviešu biedrībā

27. OKTOBRĪ, PĀLĒ, LIMBAŽU NOVADĀ

11.00 EKSKURSIJA
Pāles novadpētniecības muzejā

13.00 KONCERTS
Pāles kultūras namā

15.00 UGUNIS RITUĀLS
plavā pie Dīķa ielas 1

IEEJA BRĪVA
www.rlb.lv

VĒLAMS DALĪBU IEPRIEKŠ PĪETEIKT
Tāl. 29528421 e-pasts: spridisaskola@inbox.lv

Limbažu novads, RĪGAS VĒSTURES UN KUĢNIECĪBAS MUZEJS

ja) pārstāvis, valodnieks Patriks O'Rourke; tradicionālās mūzikas grupas *Roņu salas dziesmas un stāsti*, vadītāja Kairi Leivo (Igaunija); Anna Makeeva un Sakiko Ishii (mariešu mūzika, Igaunija, Japāna); arfiste un komponiste Elizabeta Lāce; folkloras kopa *Malībieši*, vadītājs Reinis Druvietis; folkloras kopa *Metsapoles muzikanti*, vadītājs Jānis Atis Krūmiņš.

- **15.00 UGUNIS RITUĀLS** plavā pie Dīķa ielas 1, Pālē; vada Jānis Atis Krūmiņš un Reinis Druvietis

* * *

IEEJA BRĪVA

Vēlams dalību pieteikt pa tālruni: 29528421 vai e-pastā: spridisaskola@inbox.lv

Pasākumu organizē: Rīgas Latviešu biedrība sadarbībā ar asociācijas *Fenno – Ugria* (Igaunija), somugru tautu valstu vēstniecībām (Igaunija, Somija, Ungārija), *Līvu (lībiešu) savienību – „Līvōd Īt“*, Rīgas vēstures un kuģniecības muzeju, Limbažu novada pašvaldību un Siguldas novada pašvaldību.

Atbalsta: Rīgas valstspilsētas pašvaldība, SIA biedrība *Mazirbes draugu kopa*, biedrība *Skaņumāja*.

Informācija: www.rlb.lv

Margita Poriete,

Rīgas Latviešu biedrības Folkloras komisijas vadītāja

Mums vēl ir vieta Jūsu sveicieniem, apsveikumiem, paziņojumiem.

Cena \$7 par 1 cm vienā slejā. Minimums \$10.

Tieši šis laukumiņš izmaksās tikai \$70.

FOTO Normunds Konons

Saieta „PLATS solis 2024“ Noslēguma ceremonija.

Pasaules latviešu teātru saiets „PLATS solis 2024“

Sperts pareizajā virzienā stingri un stabili

Ar daudzveidīgu pasākumu kopumu aizritējis pasaules amatierteātru saiets *PLATS solis 2024*, kurā piedalījās 27 amatierteātri un to pārstāvji no 12 valstīm – Austrālijas, Amerikas Savienotajām

Valstīm, Kanādas, Dānijas, Itālijas, Īrijas, Lielbritānijas, Norvēģijas, Šveices, Vācijas, Zviedrijas un arī Latvijas. Pasākums notika no **10. līdz 14. oktobrim** Stokholmā multifunkcionālā kultūras centra *Kulturhuset Dieselwerkstaden* trīs zālēs un par dalībnieku uzņemšanu rūpējās Jaunais Stokholmas Latviešu amatierteātris. Plašā programmā bija iekļautas 23 izrādes, no kurām 19 notika klātienē, bet 4 videoversijā. Pasākumā notika arī diskusijas, meistarklases, izsole, dejas, akcija Ukrainas atbalstam *Visi kopā*, īpašas Atklāšanas un Noslēguma ceremonijas. Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas korespondenti plaši atspoguļoja saieta gaitu un kopā ar skatītājiem vēroja teātra izrādes. Klātesot dučiem viesu un teātra draugu, *PLATS solis 2024* izvērtās par grandioziem svētkiem un pat saņēma apzīmējumu – diasporas teātru Karaliste.

Modernajā Stokholmas multifunkcionālā kultūras centrā *Kulturhuset Dieselwerkstaden* izrādes tika spēlētas uz trim skatuvēm. Saieta dalībnieku vidū ar klātienē izrādēm bija teātri: Latviešu-dāņu biedrības amatierteātris *Pūpols* no Dānijas, teātris *Ņūdžersijas Jautrais tomāts* no Amerikas Savienotajām Valstīm, Latviešu teātris Itālijā *Momento*, Latviešu teātris Īrijā *Sliedes*, Birmingemas Mazais teātris no Lielbritānijas, Londonas teātris *Trepes* no Lielbritānijas, Jorkšīras Latviešu improvizācijas teātris *Spogulis* no Lielbritānijas, Olesunnas Latviešu amatierteātris *ALA* no Norvēģijas, Bergenas latviešu amatierteātris *LATI-Bergen* no Norvēģijas, Ženēvas latviešu teātris *Taurenis* no Šveices, Mīnhenes letiņu amatierteātris *Brecelis* no Vācijas, Jaunais Stokholmas Latviešu amatierteātris no Zviedrijas, Stokholmas Atraktīvais Latviešu amatierteātris *Sala* no Zviedrijas, teātra studija *Saime* no Lielbritānijas, teātris *Teaterverket* no Zviedrijas, teātris *Adhoctorerna* no Zviedrijas, Rēzeknes Tautas teātris un Jaunais Miltu teātris no Latvijas. Ar video izrādēm piedalījās Austrālijas Latviešu teātris, Mansfīldas Teātra trupa *Klēts* un Mansfīldas bērnu un jauniešu studija *Varavīksne* no Lielbritānijas, Sidnejas Latviešu teātris no Austrālijas un Daugavas Vanagu Teātris Kanādā, kurš saietā piedalījās pirmo reizi, un tā režisore Sandra Cifersone bija arī klātienē. Te jāpiemin, ka teātris *Ņūdžersijas Jautrais tomāts* un teātra studija *Saime* savas izrādes saietā *PLATS solis* rādīja pirmo reizi. Pie izrādēm vēl pieskaitāmas divas Stokholmas latviešu skoliņas sagatavotās mazizrādes, ko bērni parādīja saieta Noslēguma

ceremonijā.

Ekspertu komandā šogad bija aicināti: režisors un pedagogs Elmārs Senkovs, aktrise Karīna Tatarinova, teātra zinātniece un Latvijas Kultūras Akadēmijas profesore Līga Ulberte, aktieris un režisors Juris Kalniņš.

Paralēli ekspertiem darbojās arī Kolēģu žūrija, kuras sastāvā bija Daugavas Vanagu Teātra Kanādā režisore Sandra Cifersone, Stavangeres latviešu teātra studijas režisors Sandris Rakauskis un Bergenas latviešu amatierteātra *LATI-Bergen* režisore Liāra Ozola no Norvēģijas.

Papildus izrādes vērtēja arī Draugu žūrija, kuras sastāvā bija Jelgavas Studentu teātra režisore Astra Kacena, dramaturgs un režisors Andris Zeibots, dramaturģe Lelde Jauja, scenogrāfe un kostīmu māksliniece Elīna Milta Niedrāja, pasākumu producete Andra Luste un aktrise Katrīne Pasternaka.

Meistarklases notika režisores un improvizācijas pedagoga Astras Kacenas, improvizācijas un kustību teātra pasniedzēja Uģa Toča un aktrises Katrīnes Pasternakas vadībā. Šogad to bija īpaši daudz: *Improvizācijas teātra elementi iesācējiem* un *Improvizācijas teātra spēles turpinātājiem*; *Kustība un ritmi* un *Ritmi un kustība*; kā arī *Parunāsim* un *Parunāsim vēl*. Meistarklašu vadītāji sniedza plašas konsultācijas saieta dalībniekiem gan grupās, gan arī individuāli.

Saietā vienmēr norisinās paralēlā kultūras programma. Zviedrijā dzīvojošo latviešu mākslinieku izstādē ar saviem darbiem piedalījās trīs mākslinieces: gleznotāja Aija Gūtmane; lietišķās mākslas meistare Dace Balode; multimāksliniece Kristīne Lagzda Haapanen.

Pasākuma laikā tika rīkota akcija Ukrainas atbalstam *Visi kopā*. Lai īpašos sveicienus nosūtītu ukrainas tautai, tos arī nofilmēja un video tiks publiskots pavisam drīz. Savukārt, 14. oktobrī Latvijas vēstniece Zviedrijā Ilze Rūse kopā ar saieta *PLATS solis* dalībniekiem piedalījās Pirmdienas mītiņā Måndagsrörelsen Ukrainas atbalstam Normalmes laukumā Stokholmā.

Šogad saietā *PLATS solis* bija daudz goda viesu. Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, kura saieta laikā teica ceļavārdus saieta dalībniekiem, apmeklēja arī vairākas izrādes un izstādi. Visas saieta dienas kopā ar pasākuma viesiem, skatītājiem un dalībniekiem bija arī 14. Saeimas de-

Turpinājums 13. lpp.

„**PLATS solis 2024**“
Turpinājums no 12. lpp.

putāte, Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētāja Agita Zariņa-Stūre, kura gan atklāja *PLATS solis 2024*, gan arī sveica dalībniekus izrāžu maratonam noslēdzoties. Ciemos bija atbraukusi arī Latvijas Amatieru Teātru asociācijas (LATA) valdes locekle Astra Kacena un LATA biedra *VEF Teātris* pārstāvji.

Par pasākuma telpu izvēli un nodrošināšanu rūpējās Zviedrijas Latviešu apvienības Stokholmas nodaļas un Jaunā Stokholmas Latviešu amatieru teātra pārstāvji. Viņu pārziņā bija arī viesu uzņemšana, rekvizītu nodrošināšana visiem dalībniekiem, naktsmāju sarūpēšana, izrāžu pieteikšana un ekskursiju organizēšana. Viņi rūpējās par ēdināšanu un kārumiem, koordinēja mākslas izstāžu veidošanu un uzturēja sakarus ar pašiem māksliniekiem un vietējam pašdarbības kopām, kā arī visādi citādi gādāja par viesmīlību un raitu pasākuma norises gaitu.

Saieta laikā notika publiskas diskusijas par katru pārādīto iestudējumu, kur savas pārdomas un vērtējumus izteica eksperti, un moderators šīm diskusijām bija Jaunā Stokholmas Latviešu amatieru teātra aktieris Kaspars Ozoliņš. Katram saieta dalībniekam tika dota iespēja izteikties arī pie „brīvā mikrofona“ vai ierakstīt savu komentāru videointervijās, par kurām rūpējās *PLATS* jaunieši. Prieks bija vērot *PLATS* teātru jauniešu atkalsatikšanās prieku klātienē. Jauniešu nodaļai, kas izveidojās pēc teātra nometnes Straumēnos Anglijā 2022. gadā un turpinājās šovasar Latvijā teātra nometnē Stāmerienā, saiets *PLATS solis 2024* bija īpašs. Stokholmā viņi satikās jau kā seni paziņas, bet ar tiem, kurus vēl nepazīna, sadraudzējās uz vietas. Te jāpiebilst, ka trīs no šā gada festivāla izrādēm bija domātas tieši bērnu auditorijai, savukārt, sešas izrādēs paši bērni un jaunieši piedalījās kā aktieri.

Saieta laikā notika arī tradicionālā izsole, kurā katrs saieta *PLATS solis* dalībnieks piedāvāja ar savu izrādi vai teātra vēsturi saistītu priekšmetu jeb priekšmetu kopumu. Pateicoties meistarīgajam izsoles vadītājam Uģim Točam izsole bija ne tikai jautra, bet arī azartiska. Visus izsolē iegūtos līdzekļus, kā vienmēr, *PLATS* ziedo nākamā saieta *PLATS solis 2025* organizēšanai.

Pirms tika nosaukti saietā apbalvotie teātri un individuālie laureāti, organizatoru grupa teica platu *PALDIES* visiem saviem palīgiem. Bez viņiem saiets nebūtu izdevies tik veiksmīgs! Saieta Darba grupas dalībnieki Sandra Bondarevskā, Dace un Ingmārs Čaklie, Elza Umure, Lāsma Pintere, Liāra Ozola, Ingūna Keiša, Dženeta Vociša, Nora Radzēviča, Sandris Rakauskis un Lilita Tomšena no sirds pateicās visiem, kas palīdzēja. Un tie ir:

- Diskusiju vadītājs Kaspars Ozoliņš un Lāsma Pintere;
- Fotogrāfi Agnese Rukute, Jānis Nelsons, Jūlija Sereda, Madara Kučinska, Lāsma Pintere un Normunds Konons;
- Ēdinātāji – Judīte Dravniece ar komandu;
- Grafiskā dizaina veidotāja un māksliniece Santa Siliņa;
- Palīgs komunikācijā zviedru valodā Nora Radzēviča un Ieva Lase;
- Saieta telpu Kulturhuset Dieselverkstaden un noslēguma ceremonijas zāles Bagarmossen Folkets Hus saimnieki;
- Video grupas dalībnieki Elīza Čaklā, Elza Umure, Katrīna Tamisāre, Māris Roberts Čaklais, Ingūna Mize, Valda Gabrjuna, Dženeta Vociša un Līga Blaua;
- Ekspertu palīgi Ivita Goldberga Miljone un Annasofija Tormane Thars;
- Saieta atklāšanas mūzikālā noformējuma veidotāji Līga Riekstiņa un Ervings Znotiņš;
- Pasākuma uzņēmētais teātris – Jaunajam Stokholmas latviešu amatieru teātris;
- Atklāšanas, Izsoles un Noslēguma ceremonijas vadītājs – Uģis Točs;
- Saieta noslēgumā priekšnesumus sniedza Stokholmas latviešu koris, Sieviešu koris Stokholmietes, TDK Zibe-

- nītis, Stokholmas Latviešu skola, Elīza Čaklā, Agnese Jēgere, Oskars Lustiks, Agnese Kuplēna un Edijs Šnipke;
- Tehniskie palīgi rekvizītu sagādē, skatuvju iekārtošanā un palīgi aizskatuvē: Kaspars Ozoliņš, Gints Dravnieks, Judīte Dravniece, Ainars Kazmins, Sintija Kolbjēr, Dženeta Vociša, Rudīte Kalniņa, Uģis Haičenko, Nora Radzēviča, Agrita Murāne un Jēkabs Kalniņš;
- Gaismu un skaņas nodrošinātāji Jūlija Bondarenko, Ivars Ozols un Egīls Kupčs;
- Latvijas Radio 2 korespondenti Baiba Palkavniece un Kaspars Mauriņš;
- Latvijas vēstniece Zviedrijā Ilze Rūse un vēstniecības darbinieki;
- Latvijas Televīzijas korespondente Vita Anstrate un operators Olafs Perševics;
- Radi Latvieši un Gunta Enerūta,
- Balvu izgatavotājs Vigo Meiris;
- Deju paužu organizatori – Katrīna Tamisāre, Elie Stefo un Laura Drelle.

Piemīņas balvas un atzinības rakstus „Par Labāko izrādi“ saņēma visi teātri:

- Kolektīvs autordarbs „**SPRĪDĪTIS. 100 NACIONĀLĀS ĪPATNĪBAS**“, Jaunais Miltu teātris (Latvija), režisore Līga Milta, *Par radošu un asprātīgu arhitipiskā latvieša definēšanu.*
- „**STĀSTI PAR SIEVIETĒM**“ pēc Zanes Zusteš un Diānas Zandes *Tarakāni manā galvā* motīviem, Ženēvas latviešu teātris *Taurenis* (Šveice), režisore Māra Ziemele, *Par drosmi tēmas izvēlē.*
- Anita Grīniece „**ŠKĪSTĪŠANĀS / LUSTRUM**“, Sidnejas Latviešu teātris (Austrālija), režisore Ilona Brūveris, *Par artistiskiem spēles teātra stila meklējumiem.*
- Egīls Šnore „**ALIBI**“, Stokholmas Atraktīvais Latviešu amatieru teātris *SALA* (Zviedrija), režisore Agnese Jēgere, *Par kriminālžanra aktualizēšanu.*
- Kolektīvs autordarbs „**SELAVI!**“, Jaunais Stokholmas Latviešu amatieru teātris (Zviedrija), režisors Rolandas Atkočiūnas, *Par sarežģītu profesionālu izaicinājumu artistisku realizāciju režijā un aktiermeistarībā.*
- Rasa Bugavičute-Pēce „**DZIESMU SVĒTKI**“, Daugavas Vanagu Teātris Kanādā, režisore Sandra Cifersons, *Par būtisku kultūras mantojuma daudzveidīgu refleksiju.*
- „**TU SAKI...**“ pēc Vizmas Beļševicas stāsta *Tās dullās Paulīnes dēļ* motīviem, teātra studija *Saime* (Lielbritānija), režisore Mārīte Seņkova, *Par neatlaidīgu un azartisku spēli.*
- Zaiga Lapsiņa „**LĀČPLĒŠA LIKTENIS**“, Austrālijas Latviešu teātris, režisore Ieva Ozoliņa, *Par vizuāli spilgtu un izglītojošu iestudējumu.*
- Dzejas izrāde „**CELĀ**“, Latviešu-dāņu biedrības teātris *Pūpols* (Dānija), režisore Velga Līce, *Par poētiskas teātra valodas meklējumiem.*
- Vineta Pitkeviča „**LUPATU LELLE**“, Jorkšīras Latviešu improvizācijas teātris *Spogulis* (Lielbritānija), režisore Iveta Peskova, *Par pretrunīgas cilvēka iekšējās pasaules atainojumu.*
- Lelde Stumbre „**LAIMĪGĀ BLŪMENTĀLE**“, Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija), režisors Ingmārs Čaklais, *Par saturā un formā vienotu iestudējumu.*
- Sandija Santa „**METĀLA ZIEDI**“, Bergenas latviešu amatieru teātris *LATiBergen* (Norvēģija), režisore Liāra Ozola, *Par emocionālu un patiesu aktieru spēli.*
- Raitis Zapackis „**KATRAM SAVS DARBIŅŠ**“, Mansfīldas Teātra trupa *Klēts* un Mansfīldas bērnu un jauniešu studija *Varavīksne* (Lielbritānija), režisore Liene Feldmane, *Par izglītojošu un kvalitatīvu iestudējumu bērniem.*
- Harold Pinter „**BETRAYAL**“, teātris *Teaterverket* (Zviedrija), režisors Peter Bark, *Par profesionālu aktieru sniegumu un stila tīrību.*
- Andris Ūdris „**PSIHOTROPAIS NAMS**“, teātris *Ņu-*

Turpinājums 14. lpp.

„PLATS solis 2024“

Turpinājums no 13. lpp.

džersijas *Jautrais tomāts* (ASV), režisore Valda Rainey, *Par cerīgu spēles teātra mēģinājumu.*

- Otrfrīds Preislers „MAZĀ RAGANIŅA“, Latviešu teātris Īrijā *Sliedes*, režisore Baiba Gaigra, *Par spilgtu bērnu sapņu atdzīvināšanu.*
- Ģirts Ančevskis „RŪĶU VAKARA PASAKAS“, Latviešu teātris Itālijā *Momento*, režisore Lāsma Pintere, *Par krāsainu un interaktīvu iestudējumu.*
- „AIZ DURVĪM“ pēc Žana Pola Sartra darbu motīviem, Birmingemas Mazais teātris un Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija), režisori Hardy Gru un Ingmārs Čaklais, *Par eksistences renesansi.*
- Džons Smits „MIRĀŽA“, Olesunnas Latviešu amatier-teātris *ALA* (Norvēģija), režisore Ieva Konona, *Par ansambļa vienotību farsā.*
- Jurga Vile „SIBĪRIJAS HAIKU“, Rēzeknes Tautas teātris (Latvija), režisore Māra Zaļaiskalns, *Par izcilu sniegumu režijā un aktiermeistarībā.*
- „ROSSUM ROBOTS, ADAPTATION OF R.U.R.“ pēc Karela Čapeka lugas *R.U.R.* motīviem, teātris *Adhocrēna* (Zviedrija), režisore Lucy Aho, *Par klasiskā materiālu radošu aktualizēšanu.*
- Ārija Cine „DĒLIS“, Minhenes letiņu amatier-teātris *Brecelis* (Vācija), režisore Diāna Zavele, *Par psiholoģisko un sadzīves asprātīgu konkrētību.*
- Sandra Bondarevska „DUBLINAS PĒTERSONI“, Latviešu teātris Īrijā *Sliedes*, režisore Sandra Bondarevska, *Par emocionālu vēsturiskās pieredzes atgādinājumu.*

Balvas EKSPERTU vērtējumā**LABĀKĀ IZRĀDE „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā**

- „Grand Prix“ – kolektīvs autordarbs *SELAVI!*, Jaunais Stokholmas Latviešu amatier-teātris (Zviedrija), režisors Rolandas Atkočiūnas.
- „Zelts“ – Sandra Bondarevska *DUBLINAS PĒTERSONI*, Latviešu teātris Īrijā *Sliedes*, režisore Sandra Bondarevska.
- „Sudrabs“ – Lelde Stumbre *LAIMĪGĀ BLŪMENTĀLE*, Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija), režisors Ingmārs Čaklais.
- „Bronza“ – Ģirts Ančevskis *RŪĶU VAKARA PASAKAS*, Latviešu teātris Itālijā *Momento*, režisore Lāsma Pintere.

LABĀKAIS REŽISORS „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- Režisors Ingmārs Čaklais (Lelde Stumbre *LAIMĪGĀ BLŪMENTĀLE*, Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija)).

LABĀKĀ AKTRISE „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- Sintija Kolbjer par Grētas lomu (kolektīvs autordarbs *SELAVI!*, Jaunais Stokholmas Latviešu amatier-teātris (Zviedrija)).

LABĀKAIS AKTIERIS „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- Kaspars Ozoliņš par Oskara lomu (kolektīvs autordarbs *SELAVI!*, Jaunais Stokholmas Latviešu amatier-teātris (Zviedrija)).

LABĀKĀ OTRĀ PLĀNA AKTRISE „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- Indra Jākobsonē par Mērijas O'Regan lomu (Sandra Bondarevska *DUBLINAS PĒTERSONI*, Latviešu teātris Īrijā *Sliedes*).

LABĀKAIS OTRĀ PLĀNA AKTIERIS „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- Evans Patkovskis par Konrāda Pētersona lomu (Sandra Bondarevska *DUBLINAS PĒTERSONI*, Latviešu teātris Īrijā *Sliedes*).

LABĀKĀ HOREOGRĀFIJA „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- Viesturs Bērziņš (Lelde Stumbre *LAIMĪGĀ BLŪMENTĀLE*, Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija)).

LABĀKĀ SCENOGRĀFIJA „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- Santa Siliņa un Selīna Briežkalna (Lelde Stumbre *LAIMĪGĀ BLŪMENTĀLE*, Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija)).

LABĀKAIS MUZIKĀLAIS NOFORMĒJUMS „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- Hardy Gru un Matthew Roze (*AIZ DURVĪM* pēc Žana Pola Sartra darbu motīviem, Birmingemas Mazais teātris un Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija)).

LABĀKIE TĒRPI „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- Santa Siliņa un Baiba Gaigra (Otrfrīds Preislers *MAZĀ RAGANIŅA*, Latviešu teātris Īrijā *Sliedes*).

EKSPERTU SPECBALVAS „PLATS solis 2024“ EKSPERTU vērtējumā

- „DULLO UN DROSMĪGO BALVA“ – Vineta Pitkeviča *LUPATU LELLE*, Jorkšīras Latviešu improvizācijas teātris *Spogulis* (Lielbritānija), režisore Iveta Peskova.

ĪPAŠĀ EKSPERTU BALVA – iespēja apmeklēt, kādu no laikmetīgajām profesionālo teātru izrādēm Latvijā.

- Rasa Bugavičute-Pēce *Dziesmu svētki* (video izrāde), Daugavas Vanagu teātris Kanādā, režisore Sandra Cifersons.

Balvas skatītāju vērtējumā**LABĀKĀ IZRĀDE „PLATS solis 2024“ SKATĪTĀJU vērtējumā –**

- kolektīvs autordarbs *SELAVI!*, Jaunais Stokholmas Latviešu amatier-teātris (Zviedrija), režisors Rolandas Atkočiūnas.

LABĀKAIS AKTIERIS „PLATS solis 2024“ SKATĪTĀJU vērtējumā –

- Kaspars Ozoliņš par Oskara lomu (kolektīvs autordarbs *SELAVI!*, Jaunais Stokholmas Latviešu amatier-teātris (Zviedrija)).

LABĀKĀ AKTRISE „PLATS solis 2024“ SKATĪTĀJU vērtējumā –

- Inga Raudiņa par Ines lomu (*AIZ DURVĪM* pēc Žana Pola Sartra darbu motīviem, Birmingemas Mazais teātris un Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija)).

Balvas DRAUGU ŽŪRIJAS vērtējumā**LABĀKĀ IZRĀDE „PLATS solis 2024“ DRAUGU ŽŪRIJAS vērtējumā**

- Kolektīvs autordarbs *SELAVI!*, Jaunais Stokholmas Latviešu amatier-teātris (Zviedrija), režisors Rolandas Atkočiūnas.

LABĀKĀ AKTRISE „PLATS solis 2024“ DRAUGU ŽŪRIJAS vērtējumā

- Valda Gabrjuna par Ernas lomu (Lelde Stumbre *LAIMĪGĀ BLŪMENTĀLE*, Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija)).

LABĀKAIS AKTIERIS „PLATS solis 2024“ DRAUGU ŽŪRIJAS vērtējumā

- Kaspars Ozoliņš par Oskara lomu (kolektīvs autordarbs *SELAVI!*, Jaunais Stokholmas Latviešu amatier-teātris (Zviedrija)).

DRAUGU ŽŪRIJAS SPECBALVA „PLATS solis 2024“

- Par vēsturiski nozīmīgu notikumu atainojumu uz skatuves – Sandra Bondarevska *DUBLINAS PĒTERSONI*, Latviešu teātris Īrijā *Sliedes*, režisore Sandra Bondarevska.

Balvas KOLĒĢU ŽŪRIJAS vērtējumā**LABĀKĀ IZRĀDE „PLATS solis 2024“ KOLĒĢU ŽŪRIJAS vērtējumā**

Turpinājums 15. lpp.

„PLATS solis 2024“
Turpinājums no 14. lpp.

- AIZ DURVĪM pēc Žana Pola Sartra darbu motīviem, Birmingemas Mazais teātris un Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija), režisori Hardy Gru un Ingmārs Čaklais.

LABĀKĀ AKTRISE „PLATS solis 2024“ KOLĒĢU ŽŪRIJAS vērtējumā

- Ieva Levica par Annijas Pētersones lomu (Sandra Bondarevska *DUBLINAS PĒTERSONI*, Latviešu teātris Īrijā *Sliedes*).

LABĀKAIS AKTIERIS „PLATS solis 2024“ KOLĒĢU ŽŪRIJAS vērtējumā

- Kaspars Ozoliņš par Oskara lomu (kolektīvs autordarbs *SELAVI!*, Jaunais Stokholmas Latviešu amatiereteātris (Zviedrija)).

„PLATS solis 2024“ KOLĒĢU ŽŪRIJAS SPECBALVA

- Par scenogrāfiju – Santa Šiliņa un Selīna Briežkalna (Lelde Stumbre *LAIMĪGĀ BLŪMENTĀLE*, Londonas teātris *Trepes* (Lielbritānija)).

Pasākumu finansiāli atbalstīja Sabiedrības integrācijas fonds no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem, Pasaules brīvo latviešu apvienības Kultūras fonds, Latviešu Kultūras centrs Birmingemā, Latviešu Kultūras fonds Īrijā, Nacka commune, Kulturhuser Dieselwerkstaden, Latvijas Republikas vēstniecība Zviedrijas Karalistē, uzņēmums *MastrePrint*, Zviedrijas

Latviešu apvienības Stokholmas nodaļa, uzņēmums *Luii*, laikraksts *Latvietis*, portāls *Baltic-Ireland.ie*, medijs *Latviesi.com*, Vigo Meiris un citi privātie sponsori. Meistarklases finansiāli atbalstīja Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, Latvijas Republikas vēstniecība Lielbritānijas un Ziemeļrijas Apvienotajā Karalistē no diasporas atbalsta projektu programmas līdzekļiem.

Par Pasaules Latviešu Amatieru Teātru savienību (PLATS)

PLATS – Pasaules Latviešu Amatieru Teātru savienība ir 2021. gada 16. janvārī dibināta kā diasporas amatiereteātru pārstāvības bezpeļņas organizācija, kas šobrīd apvieno diasporas amatiereteātrus no trīs kontinentiem dažādās valstīs – Austrālija, ASV, Kanāda, Dānija, Itālija, Īrija, Lielbritānija, Norvēģija, Somija, Šveice, Vācija un Zviedrija. PLATS dibinātāji ir ārvalstīs mītošie teātru profesionāļi, kuriem rūp Latvijas tēla spodrināšana un latviešu teātra mākslas attīstība ne tikai Latvijā, bet visā pasaulē. PLATS misija ir nodrošināt ciešu saikni starp latviešu amatiereteātriem pasaulē.

Dace Čaklā un Sandra Bondarevska

Facebook: <https://www.facebook.com/PLATSlatviesuteatri>
Instagram: https://www.instagram.com/p/_l_a_t_s/
Twitter: <https://twitter.com/PLATS2021>

Datumi

Vārda dienas, dzimšanas dienas un zīmīgi notikumi

29. oktobris

Laimonis, Laimis, Elvijs, Elvis, Elva
1964. garīdznieks Austrālijā Raimonds Sokolovskis.
2004. Eiropas Savienības valstu vadītāji Romā parakstīja Līgumu par Konstitūciju Eiropai.

30. oktobris

Nadīna, Adīna, Ulla
1919. Okupētās Latvijas LKP CK pirmais sekretārs (1966.g. 15.apr. – 1984.g. 14.apr.) Augusts Voss.
1949. latviešu jurists, pirmais Latvijas Republikas Prokuratūras ģenerālprokurors pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas no 1990. līdz 2000. gadam Jānis Skrastiņš.

31. oktobris

Rinalds, Rinalda, Valts
1937. atklāts piemineklis 6. Rīgas

kājnieku pulka kritušiem karavīriem *Sudrabkalniņš*.

1. novembris

Ikaris
Visu svēto diena
1769. vācu izcelsmes rakstnieks, publicists Garlībs Helvigs Merķelis (Garlieb Helwig Merkel).
1921. ALTA (Adelaidē) aktieris un režisors Miervaldis Bumbieris.
1933. sabiedriskais darbinieks Austrālijā Aleksandrs Impols.
1939. Vācija formāli anektē Rietumpoliju.
1954. sāk iznākt biļetens *ELJA Informācija*.

2. novembris

Vivita, Dzīle, Viva
1914. Pirmais Pasaules karš: Krievija pieteica karu Osmaņu impērijai.

1939. Rietumbaltkrievija uzņemta PSRS un iekļauta Baltkrievijas PSR.

3. novembris

Ērika, Dagnija
1854. vācbaltu jurists un politiķis Hamilkārs Eižens Magnuss fon Felkerzāms (Hamilkar von Fölkersahm).
1904. latviešu komponists Jānis Kalniņš.
1918. Polija pasludināja neatkarību no Krievijas.
1919. Latvijas brīvības cīņas: Latvijas armija sāka lielo pretzbrukumu bertoniešiem Pārdaugavā.
1924. dibināta Augstākā kara skola Latvijā (sākumā Kara akadēmiskie kursi).
1939. PSRS inkorporē Austrumpoliju.

4. novembris

Atis, Otomārs, Oto
1924. valodniece Marta Rudzīte.
1929. tulkotāja Inese Veide. ■

Sarīkojumi, draudzes ziņas un ziņojumi

Adelaidē

Ceturtdienās no plkst. 19.00 – 20.00
5EBI-FM 103.1MHz raidījumi
latviešu valodā; tiešraide internetā:
www.5ebi.com.au

Ceturtdien, 24. okt., plkst. 10.00 spēlēsīm *Scrabble* (latviešu un angļu valodā) ALB namā, un pēc tam ēdīsim pusdienas. Lūdzam pieteikties LAIMAS birojā (tālr. 8172 0820). Dalības maksa \$12, LAIMAS klien-

tiem \$7.

Sestdien, 26. okt., plkst. 11.00 ALB namā ikmēneša Pavārmākas kurss. Ināra Putniņa rādīs gardu rupjmaizes saldo ēdiena recepti. Jauna mūsdienu recepte! Dalības maksa \$12, LAIMAS klientiem \$7.

Trešdien, 30. okt., plkst. 10.30 ALB namā spēlēsīm novusu un pēc tam ēdīsim siltas pusdienas. Laipni aicināti arī iesācēji, kas vēlas iemācīties spēlēt. Pieteikties LAIMAS birojā līdz 29.okt. (8172 0820). Dalības maksa \$12, LAI-

MAS klientiem \$7.

Ceturtdien, 31. okt., plkst. 10.00 spēlēsīm *Scrabble* (latviešu un angļu valodā) ALB namā, un pēc tam ēdīsim pusdienas. Lūdzam pieteikties LAIMAS birojā (tālr. 8172 0820). Dalības maksa \$12, LAIMAS klientiem \$7.

Sestdien, 2. nov., plkst. 12.45 Adelaides latviešu Sabiedriskā kluba gadskārtējā pilnsapulce *Tālavas* mazajā zālē.

Turpinājums 16. lpp.

Sarīkojumi

Turpinājums no 15. lpp.

Sestdien, 2. nov., plkst. 14.00 DV namā filma *Astra*. Biogrāfisks stāsts par ievērojamo Latvijas nacionālās pretestības kustības dalībnieku Gunāru Astru.. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar \$15. Skolas bērniem bez maksas.

Adelaides Sv. Pētera draudze

Svētdien, 3. nov., plkst. 11.30 Kapu svētki Centennial kapsētas kapličā..

Brisbanē

Sestdien, 9. nov., plkst. 14.00, Latviešu namā Latvijas Republikas proklamēšanas 106. gadadienas atzīmēšana. Svētku runas teicēja: Sandra Kalniete – Eiropas Parlamenta deputāte, politiķe, diplomāte, sabiedriska darbiniece, rakstniece. Svētku uzruna: *Mūsu Latvija – dziļāka, drošāka un daudzveidīgāka*. Būs pieejams uzrunas tulkojums angļu valodā.

Kvīnslandes latv. ev. lut. draudze**Goldkostā**

Katra mēneša pirmajā otrdienā, plkst. 15.00 Zoom tikšanās neklātienē. Zoom saite saņemama no elgachat@hotmail.com. Nākamā tikšanās otrdien, 5.nov.

Kanberā

Katru otrdienas vakaru no plkst. 17.30, tikšanās Poļu kluba telpās, 38 David St., Turner, kur notiek latviešu skola, tautas deju mēģinājumi un patērēšana pie alus kausa vai vīna glāzes, vai arī pie kafijas vai tējas krūzes. Būs izņēmumu reizes, kad klubs būs ciet un tikšanās nenotiks. Ja vēlaties iepriekš sazināties, lūdzu, zvaniet Ivetai Leitasei 0402 054 854 vai Mārim Neimanim 0481 099 880.

Melburnā

3ZZZ 92.3 FM Latviešu raidījumi ceturtdienās no plkst. 12.00 – 13.00.

Piektdien, 25. okt., plkst. 19.00 Krodziņa vakars DV mītnē.

Sestdien, 26. okt., plkst. 12.00 Daugavas skolas sarīkojums Latviešu nama lielajā zālē. Būs skolēnu priekšnesumi, loterija un uzkodas. Ieeja pret ziedojumiem. Visi laipni gaidīti!

Sestdien, 2. nov., plkst. 12.00 Vanadžu pusdienas DV mītnē, tikai ar pieteikšanos iepriekš pie Koi Nemīro 0416234758.

Svētdien, 10. nov., plkst. 12.00 Lāčplēša piemiņas dienas sarīkojums Sv.Krusta baznīcā.

Melburnas latv. ev. lut. draudze

Prāv. Helga Jansone

Svētdien, 27. okt., plkst. 11.00 Reformācijas dievkalpojums ar dievgaldu Sv.Krusta baznīcā.

Svētdien, 3. nov., plkst. 11.00 dievkalpojums Sv.Krusta baznīcā.

Svētdien, 10. nov., plkst. 11.00 Lāčplēša atceres dievkalpojums Sv.Krusta baznīcā.

Svētdien, 10. nov., plkst. 12.00 Lāčplēša piemiņas dienas sarīkojums Sv.Krusta baznīcā.

Dievkalpojumi skatāmi www.Facebook.com un www.Youtube.com Praveste Helga Jansons. Kā arī var skatīties: www.melburnaslatviesudraudze.org.au

Pertā

Radiostacija 6EBAFM pārtraukusi raidīšanu. Nav zināms, kad raidījumi atsāksies.

Svētdien, 10. nov., plkst. 16.00, Latviešu centrā Latvijas Republikas proklamēšanas 106. gadadienas atzīmēšana. Svētku runas teicēja: Sandra Kalniete – Eiropas Parlamenta deputāte, politiķe, diplomāte, sabiedriska darbiniece, rakstniece. Svētku uzruna: *Mūsu Latvija – dziļāka, drošāka un daudzveidīgāka*. Būs pieejams uzrunas tulkojums angļu valodā.

Pertas ev. lut. Sv. Pāvila draudze

Māc. Gunis Balodis.

Svētdien, 3. nov., plkst. 10.30 Zoom dievkalpojums. Visu Svēto diena. (Mīrušo piemiņas diena).

Sidnejā

Sestdien, 19. okt., plkst. 13.30 1966. gada filma *Purva bridējs* Latviešu namā. Subtitri angļu valodā. Nav ieteicama bērniem zem 12.

Sestdien, 26. okt., plkst. 13.30 aicinājums piedalīties vai pieslēgties ar Zoom, Daugavas Vanagu centralās valdes 2024.g. Rātsnams – tikšanās ar biedriem DV Sidnejas nodaļas namā. Būs uzkodas, kafijas galds un bārs būs atvērts. Ja nevar ierasties DV namā, tad esiet aicināti pašiem pieslēgties, izmantojot Zoom saiti, kas būs atrodamas DV centrālās valdes mājaslapā dvcv.org.lv.

Sestdien, 2. nov., plkst. 12.00 pusdienas un novuss DV namā. Varēsiet iegādāties jau piparkūkas.

Otrdien, 5. nov., plkst. 12.00 Zolīte Latviešu namā.

Ceturtdien, 7. nov., plkst. 12.00 Latviešu namā Ceturtdienas pusdienas; iepriekš pieteikšanās pirms otrdienas, zvanot 0425392988.

Piektdien, 8. nov., plkst. 11.00 Senioru saiets Latviešu namā.

Sidnejas ev. lut. latviešu draudze, Svētā Jāņa baznīcā

Māc. Kolvins Makfersons

Svētdien, 27. okt., plkst. 10.00 dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu.

Svētdien, 3. nov., plkst. 10.00 dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu.

Svētdien, 10. nov., plkst. 10.00 dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu.

Dievkalpojumi arī pārraidīti tiešraidē uz YouTube: https://www.youtube.com/channel/UCK2IwlGgZrp1I_KLisSrdJg

Sidnejas latv. ev. lut. Vienības draudze

Māc. Raimonds Sokolovskis.

Par nākamajiem dievkalpojumiem lūgums sazināties ar māc. Raimondu Sokolovski – tālr. 0438301512 vai draudzes priekšnieci, diakoni Gundegu Zariņu – tālr. 0474152425 vai 02 9548 3964.

Latvijā

Sestdien, 26. okt., plkst. 10.00 līdz 18.00 un **svētdien, 27. okt.,** plkst. 10.00 līdz 17.00 *Atkalsatikšanās Rīgas pilī*. Pēc vairāk nekā 10 gadu pārtraukuma Latvijas Nacionālais vēstures muzejs vērs restaurētās Rīgas pils vārtus apmeklētājiem. Dalības maksa pašākumos – ieejas biļete muzejā.

Svētdien, 27. okt., plkst. 13.00 Rīgas Evaņģēliskās draudzes dievkalpojums Apvienotajā Metodistu dievnamā, Akas ielā 13.

Ceturtdien, 31. okt., plkst. 16.45 Rīgas pieminekļu aģentūras rīkots lāpu gājiens no *Autotanku pulka pieminekļa* Slokas un Pulka ielas stūrī līdz *Sudrabkalniņam* (ap 2,3 km). Plkst.17.45 svinīga ceremonija pie pieminekļa *6. Rīgas pulka karavīriem – pilsētas aizstāvjiem 1919. gadā* Sudrabkalniņā, Slokas ielā pie Kurzemes prospekta. Vakara gaitā Nacionālo bruņoto spēku orķestra muzikālais priekšnesums, svinīgas uzrunas un patriotiskas dziesmas. Dalību lāpu gājienā, lūdzu, piesakiet līdz 30.okt. e-pastā mansvaronis@riga.lv

Svētdien, 3. nov., plkst. 12.00 Dzīvo grāmatu kluba bērniem *Piena zobs* otrais pasākums *Mācāmies dzejoļus!* norisināsies K. K. fon Stricka villā. Par kluba pasākumu dalībnieku var kļūt, iegādājoties *Piena zoba* dalībnieka karti bezrindas.lv (vietu skaits ierobežots!).

No 28. septembra līdz 17. novembrim Latvijas Nacionālā mākslas muzeja galvenās ēkas Kupola zālē (Rīgā, Jaņa Rozentāla laukumā 1) norisināsies Lauras Veļas personalizstāde *Ievainotā atmiņa*. Izstāde veido telpu diskusijai par Latvijas iedzīvotāju deportāciju izraisītās traumas ietekmi uz mūsdienu sabiedrību.

Līdz 24. novembrim Latvijas Nacionālā mākslas muzeja galvenās ēkas 4. stāva zālēs noritēs Jāņa Deinata personalizstāde *Pirmā piecgade*, kas piedāvā dokumentālu stāstu par periodu pirms Latvijas valstiskās neatkarības atgūšanas, kad pārmaiņas sabiedrībā vēl tikai brieda, un mākslinieka fotoaparāts fiksē vērojamas sairstošās sociālisma iekārtas ainas. ■

Eiro kurss

Eiropas Centrālās bankas atsaucēs kurss **22. oktobrī**.

€1 = 1,61770 AUD €1 = 1,78700 NZD
€1 = 0,83340 GBP €1 = 1,08210 USD